

DRUŠTVO ZA...
Bečič

Posltnina plačana v gotovini

DOMOLJUB

ŠTEV. 25.

V LJUBLJANI, DNE 24 JUNIJA 1931

LEIO 44

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu, vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročnina, reklamacije in inserati Upravništvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Na Brezje!

Mariji Pomočnici Slovencev, božji Materi, Zaščitnici cerkvenega edinstva, Kraljici miru in ljubezni, se bodo poklonili verni Slovenci dne 26. julija.

Stiskani in bedni gremo k Pomočnici prosit pomoči za vse naše brate. Za vse, ki jih uničuje sedanje gospodarsko pomanjkanje, brezposelnost in beda.

Prosit gremo za naše izseljence ruđerje in delavce v tujini, za vse Slovence, ki revščino trpe. Z nami bodo prosili dragi bratje in sestre, zastopniki ameriških Slovencev, ki bodo takrat v domovini.

Pojdimo k Materi, ki je studenec ljubezni, da nam bo izžgala sebičnost, pohlepje in sovraštvo in nas napolnila z nesebično ljubeznijo, da bomo kot bratje med seboj.

Zakaj premalo smo si bratje. Preveč smo trdi in slepi za svojega bližnjega.

Pojdimo k Mariji prave ljubezni, k Mariji podobi Pravičice, k Materi bratstva, ki nam je dala Kristusa brata, da nam izprosi, da bomo živeli in vse delali kot Kristusovi bratje in sestre ter obnavljali to živo zvezo po sv. Eucharistiji.

Pojdimo k Materi Brezmadežni da prosimo Njenega varstva nad deviško čistostjo naših deklet, da izmolimo za naše fante svete moškosti v ljubezni do Marije, da nam naše mladine ne bodo odtrgali od Nje, da jo bomo ohranili katoliškim družinam, društvom in organizacijam, katoliški skupnosti.

Pojdimo in molimo, da bi bili nesprijemljivi za sovraštvo, ki razkraja narode in države, za prevratne nauke, ki dvigajo razred proti razredu in razdvajajo človeške sloje.

Prosimo Mater cerkvenega edinstva, naj se skoraj zgodi, da jo bosta v vzajemni ljubezni častila vzhod in zahod kot svojo skupno mater.

S češenjem Matere božje, naše zaščitnice, pa združimo tudi spomin na nepozabnega svetniškega škofa Barago. 100-letnico praznujejo, odkar se je posvetil samo ljubezni do bližnjega, in postal misijonar, ter v plamteči ljubezni daroval vse za ljubezen do bližnjega, zapustil, kar mu je bilo drago in se žrtvoval za najbolj zapuščene in najbolj bedne zemljane — za Indijance. Baraga nam je znamenje in za spomin, da je Bog, tudi med Slo-

venci izbral prav posebne svoje izvoljen-ce. Na dan molitve na Brezjah bomo še prav posebno prosili Boga naj poveleča svojega izvoljenca, apostola Indijancev, da ga bo Cerkev mogla dvigniti na oltarje.

Spored:

Sobota, dne 25. julija: Zvečer ob 8 pridiga, rimska procesija.

Nedelja, dne 26. julija: Zjutraj ob 10 sv. maša (daruje jo škof) s pridigo pred čudodelno podobo Matere božje na prostem. Med sv. mašo slovensko petje.

Po sveti maši zborovanje:

1. Uvodna beseda zastopnika škof. odbora Kat. akcije.
2. Govor o Mariji (proslava efeškega zbora).
3. Govor o misijonarju Baragi.
4. Verniki izročje po svojih zastopnikih škofu spomenico za povelečanje škofa Barage.

Prijavite se čimprej pri župnijskih uradih!

Škofijski odbor Katoliške akcije v Ljubljani in škofijski odbor Katoliške akcije v Mariboru.

Opozor! Prosvetna in izobraževalna društva, kakor vsa ostala društva, ki so članjena v Prosvetni zvezi, se vabijo, da se udeležijo društvenimi zastavami in znaki 1500 letnice proslave efeškega koncila in Baragovega dne, ki bo 26. julija t. l. na Brezjah. Društva naj sporoče po dopisnici do 15. julija število udeležencev in koliko izkaznic za polovično vožnjo rabijo. Izkaznice se dobe v pisarni Prosvetne zveze, Miklošičeva c. 5. Ljubljana, po 5 Din za osebo. Polovična vožnja na Brezje ob priliki 1500 letnice efeškega koncila in Baragovega dne, ki bo 26. julija je dovoljena za vse proge, ki spadajo pod direkcijo Ljubljana, torej tudi za štajerske, prekmurske in belokranjske železnice. Polovična vožnja velja od 23. do 29. julija. Izkaznice se dobe v pisarni Prosvetne zveze, Miklošičeva c. 5. Ljubljana. — P. t. župni uradi in vodstva Marijinih družb se naprošajo, da blagovolijo pravočasno sporočiti na Prosvetno zvezo v Ljubljani koliko izkaznic za polovično vožnjo na Brezje, za 26. julij jim pošljemo. Obvestila prosimo čimprej, da moremo pravočasno zasigurati tudi posebne vlake, ki bodo vozili iz Belokrajine, Dolenjske in Notranjske proti Brezjam.

Kmetje, oklenite se Kmet. zveze!

Ljubezen do domovine

VI.

Podali smo, kolikor se spominjate, nekaj splošnih navodil o ljubezni do domovine. Stopiti moramo za korak naprej in povedati besedo o dolžnostih, ki nam jih nalaga domovinska ljubezen narekuje.

Dožnosti! Trpka beseda. Ali ni dolžnost nekaj prisiljenega? In kar je prisiljeno, to je težko, neprijetno. Le kar storim sam od sebe, neprisljano, to je prijetno, lahko.

Prijatelj! Ne bo tako hudo. Morebiti je beseda »dolžnost« res malo trda po svoji zunanosti, morebiti je z dolžnostjo res združen tudi del žrtve, ali dolžnosti, k f jih nalaga ljubezen, niso tako težke, da bi se ne dale izpolnjevati.

V naslednjih vrsticah bova torej pogledala nekatere dolžnosti, ki izvirajo iz studencev domovinske ljubezni.

Prva taka dolžnost ti bodi, da si prizadevaj svojo domovino spoznavati.

Prvo podlago za to si dobil že v šoli pri zemljepisnem in pri zgodovinskem pouku. Tam si prvič slišal besedo o lepoti naše zemlje, o njenem bogastvu, iz zgodovine ti je zadihala topla ljubav, ki so jo naši pradedje gojili do vsega, kar je našega. Važnosti zemljepisnega in zgodovinskega pouka po naših šolah zato nikdar ne moremo dovolj poudariti. Le želeti bi bilo, da bi ta pouk spremljale vedno tudi primerne slike, ki bi učiteljevo besedo vsaj deloma ponazorovale. Vsaj deloma. Povedati ni mogoče vsega, slika ne more vsega točno pokazati, oboje skupaj naj bi, vsaj obudilo željo, da hočemo vsaj bližnje kraje v domovini tudi osebno spoznati.

Veliko pripomore v spoznavanju naše domovine čedna razglednica. Zato bi bilo želeto, da bi vsak kraj v naši domovini imel svoje res čedno izgotovljene razglednice. In pa sveda, da bi se ljudje tistih razglednic tudi posluževali. Skrb naših poklicnih in nepoklicnih fotografov naj bi bila, da podajo svetu sliko naših mest in trgov in vasi v kar se da lepih izdelkih. Eno naj bi pa iz teh razglednic izginilo: naj bi ne bile nikdar reklama za brezštevne gostilne naših krajev. Slike naj bi podajale raje cele skupine, torej celo vas, njeno slikovito okolico, cerkev in okolico, naravne znamenitosti jezera, slapove, izmed posameznih hiš b nasvetoval samo znamenitejša starinske

biše ali rojstne domove naših slavnih mož. Te razglednice naj bi izpodrinile nešteto nedostojnih, židovskih razglednic, ki preplavljajo našo domovino in polnijo žepu judovskim bogatinom.

Vse pohvale je vredno delovanje »Ilustriranega Slovence«, ki posvečuje posamezne številke lepoti naše zemlje in tako seznanja naše rojake z znamenitostmi naših krajev ter pomaga gojiti ljubezen do naše domovine. Naj bi se tudi naši ljudje zavedali plemenitosti tega dela in naj bi te slike kupovali in hranili. Koliko duhovnega užitka bi imeli v teh slikah! In za majhne denarje! Pohvalno bi lahko omenili tudi delovanje umetnostnega zgodovinskega društva, ki zbira zlasti stavbinske in slikarske znamenitosti naših krajev. Seveda moramo pripomniti, da so knjige in časopisi te vrste za naše vsakdanje ljudi iz mnogih vzrokov bolj težko pristopni.

Veliko bi pripomogla k poznavanju naše domovine tudi knjiga, ki bi v besedi in v sliki obravnavala našo domovino. Imamo že desetin nekih takih knjig, pa so precej neprikladne, velikokrat preširoko zasnovane. Potrebovali bi drobnih, knjižic, nekakih knjižpotov, vodnikov, za posamezne večje skupine naše domovine. To pa v besedi in v sliki. Mogoče bo kdaj Mohorjeva družba poprijela za to res potrebno in tudi res dragoceno delo.

K spoznavanju domovine pripomorejo tudi dobro urejeni izleti. Ni treba velike ekipe, deset do dvajset ljudi čisto zadostno. Pri vestnim vodstvom, in če se bodo že doma dobro pripravili, tak izlet ne bo čedalje brez uspeha. Saj že šolski izleti mnogo pripomorejo k poznavanju naše domovine. Čeprav je mladina, ki se teh izletov udeležuje, bolj v vihravih letih in se mnoge razkadi, kar vidi, nekaj pa le ostane.

Nekam premalo pa je med nami razvijati za našoorefekčnost. Vse bolj se nam bo že potreba okleniti zgodovine, da se bomo znali pobahati pred tujci. Vzemimo za primer naše cerkvene stavbe, zlasti starejše. Kdo izmed župljanov pa ve, kdaj so bile zidane, kdo jih je zidal, kdo jih je slikal, kdo je delal oltarje, kakšna je zgodovina domačega župnije... Kako se drugi narodi zanimajo — za vsak kamenček bi rekel — in s ponosom pripovedujejo in bahajo o znamenitostih svojega kraja! Dvignimo se tudi mi iz svoje zaspanosti. Ze šola bi morala podati otrokom sliko zgodovine in raznih znamenitosti domačega kraja. To bi imponiralo tujcem, kakor pravimo z učeno besedo, če bi domačini znali dati točen odgovor na posamezna vprašanja, ki se tičejo krajevnih posebnosti in krajevnega zgodovine. Vse bolj kakor pa tisti medli: »Ne vem.«

Spoznavajmo torej svojo domovino! Sicer nas bo pesnik Sorškega polja, Simon Jenko še ob sodnjem dnevu tožil:

Bridka žalost me prešine,
ko se spomnim domovine
vsemu svetu nepoznane,
od nikogar spoštovane...

»Šel sem k zdravniku, katerega si mi svetoval.«

»In si mu povedal, da sem te jaz poslal k njemu?«

»Sem. A ko sem omenil, da tebe poznam, je takoj zahteval plačilo vnaprej.«

PO SVETU

Italija

s Krv se jim hoče. Dan po prazniku sv. Rešnjega Telesa so italijanske oblasti izvedle strogo hišno preiskavo v nadškofijski palači v Gorici. Po mestu so se razširile govorice, da je bilo zaplenjenih mnogo zlatnine in drugih dragocenosti pod predezo; da so bile last bivše avstrijske vlade. Istega dne zvečer so imeli fašisti od skupine »Giovannile di Combattimento« v trgovskem domu svoje zborovanje, na kar se je vršila po mestu bakljada, ob kateri priliki so prepevali fašisti po ulicah: »Andremo nello Spalato — Liubiana, Matteredemo su la giostra, dittemo agli Slavi che siamo a casa nostra« (Pojdimo v Split in Ljubljano, zairajmo bojno igro in poveljmo tam Slovenom, da smo v svoji hiši). Po ulicah so se odigravali prizori, kakor ob času fašistične revolucije. — Fašisti naj le vpijejo, ne bodo nas vznemirili, zakaj še nam je v spominu, kako so kličali na raznih bojnih frontah neki junaki na pomoč — svoje mame!

s Kaj pravi g. Mussolini o sporu z Vatikanom. Italijanski ministrski predsednik je podal sledečo izjavo: »Zelim, da se prepusti vera v vsej Italiji duhovnikom. Ostalo je moja zadeva in stvar politikov. Ne dovolim nikomur vmešavati se v državne zadeve. Katoliško akcijo sem že večkrat opozoril, naj se varuje. Na čelu te organizacije so bivši člani katoliške ljudske stranke, ki rujejo proti nam. Vatikan smo že večkrat posvarili, naj se ogiba prenapete politike, ki bi znala vzbuditi protikatoliško gibanje.« — To so zelo napihnjene besede. Gospod Mussolini pozablja, da so tekem zgodovine živeli moške, ki so nastopali proti Cerkvi in papežu že bolj samozavestno kot glavni vodja fašistov, vendar s popolnim končnim neuspehom. Cerkve že skoro dve tisočletji z nezlomljivo voljo in silo vodi svet k Bogu in je bila in je najboljša priča popolnih porazov svetnih močnjakov in propadov velikih državnih tvorb. V boju s »Petrovo skalco« bo tudi fašizem podlegel.

Švica

s Izjava poštenega socialista. Mednarodna krščanska strokovna zveza v švicarski Zenevi je poklonila ravnateljstvu Mednarodnega urada za delo Albertu Thomasu krasno sliko, ki jo je izdelal največji sodobni katoliški slikar Maurice Denis. Slika predstavlja socialno delo, ki ga vrši med delavstvom krščanstvo. Slika je izročil Thomasu generalni tajnik strokovne zveze Serrarens. Ob tej priliki se je v svojem zahvalnem govoru Albert Thomas, ki je po prepričanju socialdemokrat, zelo lepo izrazil o socialnem apostolstvu, ki ga vrši krščanstvo. Zahvalil se je krščanski internacionalni za neprestano zvesto in polno sodelovanje, ki nikdar ni prenehalo in katerega nobena intriga ni mogla preprečiti. Sodobno krščanstvo nadaljuje slavne stare navade na socialnem polju. Svoje dni je krščanstvo odpravilo suženjstvo, za tem je pogumno sodelovalo pri osvoboditvi delavskega stanu in danes deluje blagodejno med delavstvom za njegove pravice in svoboščine v duhu krščanske ljubezni in pravice. Iz-

povedal je, da ima vtis, da je vpliv krščanstva na socialnem polju v zadnjem stoletju vedno naraščal. Njegova želja je, da naj ta razvoj ne preneha, ampak da bi delovanje krščanstva želo velike uspehe. Tako Albert Thomas. Kaj pa nekateri naši rdečkarji? Ali še nisi slišal neke podezelske socialistične veleume, ki dučeno razlagajo, da sta vera in Cerkev strup za ljudstvo?

Drobne novice

Nad 30 ljudi je umrlo na Španskem radi silne vročine.

Iz Amerike se je izselilo letos več ljudi, nego priselilo.

Na Dunaju so kupili 5 gramov radia (zdravila) za 16 milijonov dinarjev.

Prva zasebna katoliška šola je bila otvorena na Francoskem ravno pred sto leti.

Podmornica »Nautilus«, namenjena na severni tečaj, je že v Atlantskem morju opešala.

Veliki komunistični nemiri so zopet bili v nemškem Mainzju.

88.000 litrov drži sod, ki sta ga te dni napravila brata Dorn v nemškem mestu München.

2.800.000 prebivalcev ima sedaj ruska Moskva.

11.500 hotelov je ta čas na Češkoslovaškem.

Več kot milijon letnih dohodkov imajo na Češkem 304 osebe.

Prizadevanja ogrske vlade za najem posojila v Franciji, so se izjalovila.

Vloge v švicarskih bankah se sploh ne obrestujejo, ako niso vezane na daljšo odpovedno dobo. Preveč denarja!

28.000 oravov zemlje so uničile kobilice v romunski Besarabiji.

Ostavko je podala avstrijska vlada. Novo bo baje sestavil msgr. Seipel.

Kardinala Seguro je republikanska vlada izgnala iz Španije.

500 milijonov frankov posojila hoče najeti španska vlada v Franciji.

Novo avstrijske vlade je sestavil krščanski sociallec dr. Buresch.

Posevki v Združenih državah Amerike kažejo dobro, v Kanadi slabo.

200.000 ton železa in jekla bodo poslali Nemci v Rusijo.

Framasoni, anarhisti in komunisti so se v Španiji združili proti zmernim republikancem.

Matija Peterneš iz Bačenj, obč. Trata, član vrhniškega gas. društva je v starosti 20. let podlegel hudi bolezni. N. v m. p.!

Majdica že zna to.

Mala Majdica gre posebno rada sama nakupovati. Nedavno ji je hotel dati trgovec mesto Schichtovega Radiona nekaj bajé „prav tako dobrega“. Ali Majdica s tem ni zadovoljna, ker se ona že spozna v tej stvari. „Jaz in moja mamica jemljeva samo Schichtov Radion; nekaj boljšega sploh ne morebiti“, odvrne ona irgovcu in vse žene v trgovini ji smehljajoč pritrdijo.

**SCHICHTOV
RADION
PERE SAM
IN VARUJE PERILO
ZAJAMČENO BREZ KLORA**

Kmetje, pristopajte v Kmet. zvezo!

Gojenke gospodinskega tečaja v Cerkljah ob Krki. Pod vodstvom izvrstne učiteljice gđe. Minke Odlaskove se je tam vršilo že več dobro uspešnih gospodinskih tečajev.

Gosp. Mihael Rozman obhaja 35 letnico svoje zveste službe pri trgovcu Fr. Terdinu na Starem trgu.

Avstrijski zvezni kancler dr. Ender, ki je s celokupnim kabinatom podal ostavko.

Angleški kralj in kraljica se pripeljeta na dirkališče v Ascotu pri Londonu, kjer se vrše najelegančajše angleške dirke.

KAJ JE NOVEGA

ZAHVALA.

V noči 4. maja 1931 mi je požar uničil hišo z gospodarskim poslopjem in opravo. Ker sem stalen naročnik »Domoljuba« in sem naročnino za tekoče leto pravočasno poravnal pri našem poverjeniku, mi je uprava »Domoljuba« dne 6. junija izplačala 2000 Din podpore. Za ta človekoljuben čin se upravi najtopleje zahvaljujem, obenem pa tudi veleč. gospodu dekanu Jan. Cegnarju v Moravčah in g. Fr. Kokalu, županu Velika vas, ki sta mi pripomogla, da se mi je podpora naglo in brez odbitka izplačala.

Katarija pri Moravčah, 21. junija 1931.
Janez Jemec, posestnik, Katarija 66.

d Nj. Vel. Kraljica Marija se je pripeljala pretekli teden z avtom z Bleda v Ljubljano, kjer je nakupila razne igrače za kraljeviče. Ljudje so kraljico navdušeno pozdravljali.

d Zagrebski nadškof dr. Anton Bauer je pretekli teden došel v Belgrad, kjer je obiskal najprej razna ministrstva, nato pa še papeškega nuncija msgr. Pellegrinija.

d 50 let že deluje v Gospodovem vinogradu dekan Saleške doline in župnik v Skalah msgr. Ivan Rotner. Bog živi plemenitega gospoda še mnoga leta!

d 50 let že opravljajo častno službo ljubezni do bližnjega gasilci: Jože Žitnik iz Šmarja, Jože Garvas iz Tlak pri Šmarju, Fran Košak iz Sapa in Fran Hribar iz Šmarja pri Ljubljani, kjer se bo 28. junija vršila tozadevna proslava. Čast, komur čast!

d Za častnega člana je izvolilo Sentepetersko prosvetno društvo v Ljubljani g. šolskega ravnatelja Jankota Nep. Jegliča in pri skromni, a zato tembolj iskreni domači slovesnosti izročilo krasno diplomu. Gospoda ravnatelja Jegliča, Bog živi še mnoga let!

d V Ljubljano je dospel te dni poljski pevski zbor »Echo«. V ponedeljek 22. junija je priredil lepo uspeli koncert v Ljubljanski Filharmonični dvorani.

d Da bodo turisti lahko opravili svojo nedeljsko dolžnost, sporočamo, da so sv. maše za ljubljanske turiste: v stolnici ob 4., 5., 6.; pri oo. frančiškanih ob 1., 5., 5., 6.; v cerkvi Srca Jezusovega ob 1., 6., v Šiški ob pol 5.

d Največja toletna manifestacija katoliške Cerkve v naši državi se bo vršila letos v Subotici 14. in 15. avgusta. Računajo, da bo na evharistični kongres prišlo nad 100.000 ljudi. Govorniki bodo govorili v hrvaškem, madžarskem, slovenskem in nemškem jeziku.

d Uradno poročilo o spremembah v vladi se glasi: Z ukazom Nj. Vel. kralja z dne 19. junija t. l. so bili postavljeni: dr. Kosta Kumanudi za ministra trgovine in industrije; dr. Stanko Šibenik, za ministra za šume in rudnike; Dušan Serbec za ministra gradb; d. Stanko Švriljuga za ministra brez listnice; dr. Nikola Precca za ministra brez listnice; Mirko Neudorfer za ministra poljedelstva; dr. Djordje Djurić, poslanik v Londonu, za ministra financ; dr. Marko Kontrenčić, univ. prof. v Zagre-

bu, za ministra za socialno politiko in narodno zdravje. Te izpremembe v ministrstvih so bile izvršene v popolnem soglasju vseh članov kabineta, narekovala pa jih je potreba še poglobljenega in soglasnejšega dela na vseh gospodarskih vprašanjih, ki jim vlada posveča največjo pažnjo. Jurju Demetroviću, dosedanjemu ministru za industrijo, je bila sprejeta ostavka, ker ni soglašal z izpremembo.

d Posvetovanje zastopnikov oblasti in kulturnih društev glede sprejema ameriških Slovencev se je vršilo pretekli teden v ljubljanski Dečavski zbornici. Ameriški izseljenci pridejo v Ljubljano 26. junija na izseljeniški kongres. Dne 27. junija se kongres nadaljuje v Zagrebu in zaključijo 29. junija v Belgradu. Izletnikom bo prirojen sprejem na Jesenicah in v Ljubljani. Izseljeniški kongres se bo predvsem bavil z vprašanjem, kako omogočiti povrnitev naših izseljencev, ki žive sedaj v Ameriki od svojih pritrancov. — Dne 29. junija pa pridejo v Ljubljano ameriški Slovenci na obisk in sicer člani Kranjske Slov. kat. Jednote. Rafaelova družba z drugimi društvi pripravlja tem izseljencem prav tako iskren sprejem.

d Strašno neurje je bilo dne 15. junija popoldne po mnogih krajih Slovenije. Treskalo, grmelo in deževalo je vse križem. Vmes pa je pihal močan veter. Okoli Domžal so po neurju posebno prizadete Studa, Ihan in Dragometlj. Padala je toča debela kot lesnik in orehi. Drevesa so okleščena, pod njimi pa leži poleg vej in listja ono malo sadja, kar ga je bilo letos na drevju. Zalosten je pogled na polje. Ječmen, ki je bil skoraj goden za žetev, mora pod koso. Ostalo žito je poleglo in steptano v tla. Fižol, krompir, koruza, vse je zbito. Vsa vrtna zelenjad je uničena. Slčna poročila so prišla tudi iz mnogih drugih krajev bivše kranjske in Štajerske. Bog naj se nas usmili! Pa pristojne oblasti tudi!

d Strašna nevihta je divjala na večer 21. junija tudi v Kamniku in okolici. Pred gostilno Rode pri kolodvoru sta ob času nevihte stala Valjavec Rudolf uslužbenec pri trdku Titan v Kamniku in Balantič Ivanka, doma istotam. Nenadoma je udarila v njiju strela in sta bila oba na mestu mrtva.

d Tilus razsaja na Gornjem Štajerskem (v Avstriji).

d Varuj se postopačev, prihajatev! V mokronoški okolici hodijo okoli mladi fantje in zelo samozavestno tirjajo »za nazaj« zavarovalnico: 120, 300, 400 Din, kakor je hiša. Ne verjemite jim, to so navadni sleparji. Po gostilnah jedo in pijejo, potem pa vpijejo, da je predrago, da so sreski uradniki, ki revidirajo cene po gostilnah. Pokličite takoj orožnike! Nikomur ne

Prispevka na prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti.

PODRUZNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Polincarova 2

dajte niti pare! Domače uradnike, sodne sluge poznate — drugemu pa nikoli nič verjeti!

d Medved. Nedavno je posestnik Franc Špeh iz Kamnice gnal čredo ovac na pašo. Ker je bila noč topla, jih je pustil brez mečkar na pašniku. Drugo jutro začuden vidi trop ovac pred hlevom. Toda ne vseh; šest jih je manjkalo. Gospodar gre iskat izgubljene. Ko hodi sem in tja po gozdovih, opazi naenkrat 20 korakov pred seboj velikega medveda. Zbeži domov in se drugi dan vrne s tremi tovariši. Kmalu so zapazili na mokrih tleh medvedove sledove. Nekaj dni nato so dobili tudi sledove ovac, ki jih je kosmatinec pobil in deloma požrl. Zanimivo je, da se je najprej lotil onih ovac, ki so imele zvonce. Posestnik Špeh ima nad 1000 Din škode.

d Uničevanje kobilic v Hercegovini. Prvi pojav kobilic v teh krajih so zabeležili leta 1867. Tedaj so jih uničevali še zelo na priprost način: nagnali so jih veliko število v izkopen jarek in so jih nato zasuli s prstjo. Lansko leto so začeli v ta namen uporabljati nafto (petrolej) in na ta način uničijo sedaj v Hercegovini dnevno na milijone teh iz afriške Sahare došlih kobilic.

d Kredite za uspešno zatiranje kobilic je odobril poljedelski minister.

d V Ljubljani je 50 do 60 ljudi, ki imajo nad milijon Din premoženja. Še mnogo mnogo več pa je takih, ki najpotrebnejšega pogrešajo.

d Pevski tečaj za organiste in pevovodje. Pevska zveza bo tudi letos priredila pevski tečaj za organiste in pevovodje. Vršil se bo v Ljubljani najbrže v drugi polovici julija. Dnevi še niso določeni, ker še niso urejene okoliščine, po katerih se bo ravnal čas tečaja. Trajal bo 3 do 4 dni. Stroški bodo znašali za celodnevno preskrbo (stanovanje in vso hrano) 10 Din dnevno za pevovodje onih včlanjenih zborov, ki so ali bodo do tedaj poravnali članarino (letno 25 Din), za pevovodje nevlanjenih zborov in onih, ki članarino do tečaja ne bodo poravnali, pa bo celodnevna preskrba znašala 20 Din. Namen tečaja: kar največ mogoče praktično pevovodstvo. Zato bodo posamezni udeleženci tudi sami učili v primernih skupinah posamezne pesmi. Ob koncu tečaja bo koncert novoustanovljenega zbora, pri katerem bodo vodili različni pevovodje-učitelji vsak nekaj pesmi. Seznan pesmi bodo sporočili vsem priglascem takoj, ko se priglase. Priglase na Pevsko zvezo, Komenskega 12, do konca junija, ne odlašajte! Zglasite se čimprej in sporočite po dopisnici: 1. točen naslov, 2. kateri glas požete, 3. kateri zbor vodite, 4. ali želite skupno stanovanje in hrano, ali samo eno ali drugo, ali si poskrbite vse sami. — Odbor.

d Srečke velike kmetijske efektne literije so prejele nekatere kmetijske podružnice v naši banovini v svrhu razprodaje. Kdor jih želi, naj se oglasi pri tamkajšnjem odboru podružnice. Kupujte srečke hitro, ker jih je majhno število in se jih pozneje morda ne bo dalo več dobiti. Naročajo se lahko tudi pri Kmetijski družbi v Ljubljani.

d Novi ljudski učitelji. Na državnem moškem učiteljskem v Ljubljani so se vršili prvi učiteljski diplomski izpiti (matu-

ra). Kandidatov je bilo 37; izpit jih je napravilo 27, 9 kandidatov pa je bil dovoljen popravni izpit v septembru, 1 kandidat bo nadaljeval zaradi bolezni izpit v jeseni. Ispit so napravili: Andoljšek Ivan, Andoljšek Ludovik, Bajde Janko, Binter Marjan, Debelak Rudolf, Ferjan Mako, Golob Edvard, Grum Adolf, Hameršek Emil, Košorok Josip, Kožuh Josip, Lampič Ivan, Lumbar Bogomir, Malec Peter, Mazgon Dušan, Petek Andrej, Rajner Alojzij, Rottmann Ervin, Rupnik Janez, Štrukelj Andrej, Terček Alojzij, Tomšič Ivan, Trdan Anton, Uratarič Bogdan, Vahen Mihael, Vilfan Henrak in Železnik Ignacij. — Na državno moškem učiteljskem pa so prestali tozadevni izpit sledeči kandidati: Franc Agrež, Miljutin Arko, Adolf Černek, Josip Erniša, Vincenc Brumen, Viljem Bečan, Janko Kavčič, Maks Kavčič, Franc Kerhlanke, Vilibald Kolar, Ludvik Kosl, Anton Kuharič, Anton Napast, Ignac Oman, Leopold Pachner, Ivan Pepelnjak, Branko Polič, Ivan Rutter, Vladimir Schmidt, Adolf Senegačnik, Alojzij Senekovič, Ivan Sernajnik, Janez Siftar, Viktor Švajcer, Emil Ulaga, Anton Valenčak, Albin Žižek, Franc Žičar in Janko Žurman. Desetim kandidatom je bil dovoljen ponovljajni izpit iz enega, oziroma dveh predmetov v septemberskem roku. — Novim gg. slovenskim učiteljem želimo čimprejše službe obilo pravih uspehov za blagor mladine, mnogo potrpljenja pri težkem vzgojnem delu in sploh zvrhano mero božjega blagoslova, na katerem je vse ležbe.

d Z deseturnim obratovanjem so prišli te dni v litljiaki predilnici, ki je zadnje čase prejela večja naročila. Delavska zbornica je začasno odobrila 10 urno obratovanje, toda le s pogojem, če se delavstvo s tem strinja. Delavstvo je seveda rade volje pristalo na 10 urnik v tovarni, ker upa, da bo trenutno nekaj več zaslužilo.

d Zdravljenje invalidov v toplicah. Opozarjamo vojne invalide, ki imajo pravico do zdravljenja v toplicah, da bo invalidski dom v Dol. Toplicah otvoren s 1. julijem t. l., zato naj še reflektanti takoj prigrasijo, ker je treba uvrstiti posamezne skupine po razpoložljivem prostoru. Vse tozadevne informacije dobijo pri svojih krajevnih odborih združenja vojnih invalidov. Oblastni odbor v Ljubljani.

d Kdaj se kotli za žganjekuho obdavi. Oddelek za davke ministristva financ je dal razpis o načinu obdavičenja kotlov za žganjekuho, ki se izposojajo. Razpis posebno naglašja, da se mora izposojanje smatrati samo tedaj za obrt, ki je podvržena davku, če se res vrši radi obrtnega zaslužka in ne samo od slučaja do slučaja. To se bo presodilo po tem, ali ima lastnik kotla sam dosti sliv za žganjekuho. Če jih ima, tedaj se posojanje kotla po običajnih krajevnih prilikah ne smatra za obrt, če pa nima surovin, ali če vrši izposojanje v večjem številu, tedaj se bo smatralo za obrt.

d Po zadnjem ljudskem štetju ima Jugoslavija skoraj 14 milijonov prebivalcev. Od ljudskega štetja pred desetimi leti smo se pomnožili za dva milijona.

d Avto za 1200 Din. Oni dan je bil v Novem Vrbasu prodan na javni dražbi še dobro ohranjen avto znamke Fiat 501 za 1200 Din

Čudovito osvežilo za poletje!

Kadar je vročina in prah, je kar potrebno, da si umijete glavo z Elida Shampoom. To Vas osveži in Vam ohrani lase lepe in zdrave!

Vsak teden po enkrat si umijte glavo!

ELIDA SHAMPOO

d Zračna črta Belgrad—Sarajevo—Split—Sušak—Zagreb je bila otvorena na dan 18. junija.

d Pravilnik o brezplačnem prevozu naseljenecv in njih premočnin je izdal kmetijski minister.

d Nova belogradska železnica, ki jo napoveduje vlada, bo imela 150 km dolžino.

d Zaščitna očala bodo morali imeti delavci v delavnicah in sicer zato, da se preprečijo nesreče.

d 15.500.000 Din je dovoljenih za razne pristaniške naprave na Sušaku.

d Vojvodinska mesta so po podatkih zadnjega ljudskega štetja na splošno nazadovala. Vzroki: bela kuga, zahteva staršev po samo dveh otrocih, propadajoče družinsko življenje itd.

d Težave s katoliško stolnico v Belgradu. Ono nedeljo se je vršil v dvorani cerkve Kristusa Kralja v Belgradu izredni občni zbor društva za zgradbo nove stolnice. Po dolgem cincanju je belgrajska mestna občina končno vendar določila za cerkev potreben svet, vendar na močvirnatem kraju in eno uro oddaljen od središča Belgrada. Poleg tega bi bila na omejenem prostoru zidan cerkev porinjena v osamelost in skoraj nevidna. Belgrajski katoličani s sklepom mestne občine niso zadovoljni. In to po pravici, zakaj katoliški občinski odbori določajo pravoslavnim za njih nove cerkve povsod najlepše prostore. Zato pričakujemo isto uvidenost in strpljivost tudi od pravoslavnih občinskih zastopov, in ne nazadnje od občinske uprave prestolnega mesta, ki je središče vseh Jugoslovancev.

d Na grobu škofa dr. A. Mahniča. Na Petrovo popoldne nameravajo naši zagrebški rojaki poromati na grob velikega Jugoslovanskega katoliškega škofa dr. A. Mahniča, ki leži v cerkvi pri sv. Ksaveru. Sli bomo na njegov grob, da se spomnimo njegovih velikih del, katera je pustil Slovence in Hrvatom. Slovenska mati nam ga je dala in postal je slovenskemu ljudstvu profesor in učitelj, Hrvatom pa škof, ki je združeval v sebi vse sposobnosti narodnega odgojitelja k sreči in blagostanju. Sli bodo rojaki na grob moža železnega značaja, moža vsestransko izobraženega, velikega Jugoslavana, ki se je dal za svoje Jugoslovanstvo odgnati v prognanstvo v Italijo. Vrnil se je bolan, in preden je v Zagrebu umrl, je napisal zadnje besede jugoslovanski mladini, katero je prosil, da naj bo vedno značajna, vzrajna in katoliška.

d Blag jim spomin! V Ljubljani je umrl g. Josip Vovk, višji sodni oficijal v

pokoju. — V ljubljanski bolnišnici je preminul Anton Jernejčič, uslužbenec pri tvrdki Arbor. — K Boga se je preselila v Radovljici 80 letna posestnica Lucija Gelmar. — V Zabukovju pri St. Rupertu na Dolenjskem je po daljši bolezni odihnil svojo dušo posestnik Ignac Rupelj, strogo krščanski mož. — V Trstu je odšel začetkom junija na drugi svet ugleden idrijski mešan in trgovec g. Ludvik Goll.

d V Starem trgu ob Kolpi je preminul g. Leopold Černe, župni upravitelj v poklju. Naj v miru počiva!

d V Savi je utopil pri kopanju poslovođa mlina v Radečah pri Židanem mostu 27 letni Alojzij Židar, doma iz St. Ruperta na Dolenjskem.

d Mater štirih otrok ubila strela. Te dni se je nad Ptujskim poljem nabralo strašno temno ozračje. Vili se je silen dež, pot so mu kazali številni bliski. Ploha je kmalu prenehala, nebo se je rjasnilo. V tej hudi uri je imel opravke pod streho v domači hiši na Sp. Bregu Valentin, ki je kot mizar uslužben v železniški delavnici v Ptuj. Ko je spet prišel v pritličje, je njegova žena ležala na tleh. Bila je omamljena od strele, ki si je po dimniku ubrala pot v pritlično sobo. Nesrečni mož je ženo dal prepeljati v ptujsko bolnišnico. Pa ni bilo več pomoči. V nedeljo je nesrečnica umrla. Štiri otroci, mali nepreskrbljeni, so v torek zajokali ob svežem grobu tako rano umrle mame, ki bi se še dolgo morala žrtvovati zanje. Pa je bila božja volja drugačna.

d Možgani so mu izstopili. Pred tednom je zmečkalo Goseju Jerneju pri trboveljskem prémogokopu dešno nogo nad gležnjem. Stisnil so ga vozički. Zadnje dni pa se je ponesrečil Centrih Martin. Utrgal se je kamenj in mu priletel v glavo, da so mu izstopili možgani. Prepeljali so ga v bolnišnico, Pa ni upanja, da bi okrevl. Oba ponesrečena sta družinska očeta.

d V kozolec je za šalo streljal na polju med Brinjem in Klečami pri Ljubljani neki delavec. Menda ni vedel, da kdo v kozolecu spi. Kroglja je zadela v levo nogo delavca Ivana Sušteršiča iz Gameljnov, ki si je v kozolecu polskal nočni počitek.

d Požar je ugonobil domačiji posestnikov Turka in Zajška v Apačah. Gospodarja služila oba denar v Ameriki.

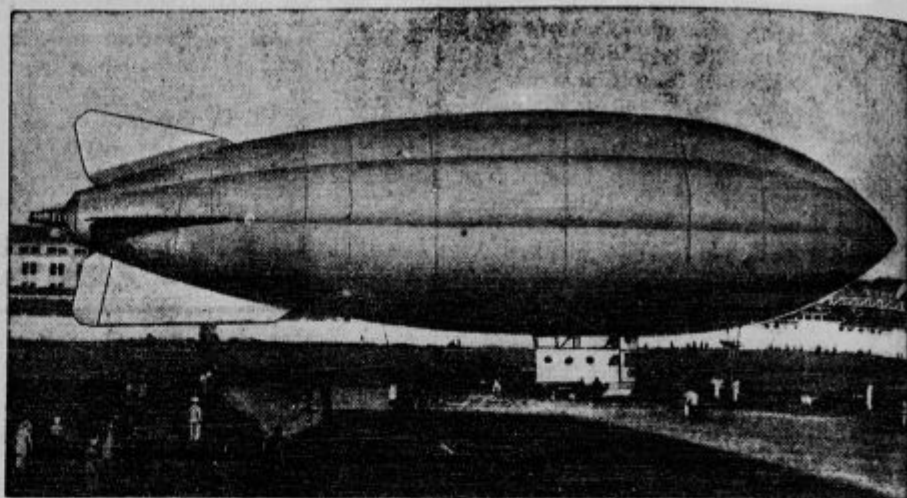
d Ogenj je upepelil hišo posestnika Ivana Stanglja v Gotni vasi pri Novem mestu.

d Požar je upepelil gospodarsko poslopje posestniku Orešnjarju v Tepanju pri Konjicah.

d Ivan Lakner, morilec nadžupnika g. Frana Kušarja v Mengšu je dobil pred

Zaročena Rudolf Valjavec in Ivanka Balantič, ki ju je v nedeljo zvečer v Kamniku ubila strela. Bila sta na mestu mrtva.

Nov zrakoplovni tip male oblike, ki brez pomoči starta in pristaja. Motorji imajo samo 150 konj sil ter je moči z zrakoplovom manevrirati kakor z letalom.

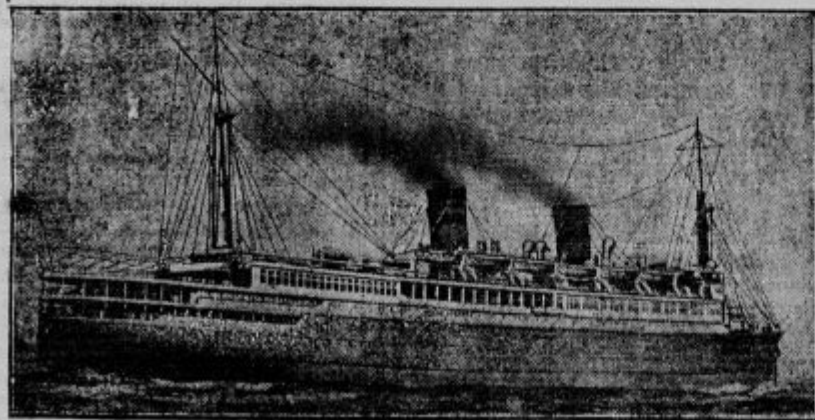
Doumer neti »Večni plamen«. Novi francoski predsednik Doumer je takoj po prevzemu službe obiskal grob neznanega vojaka.

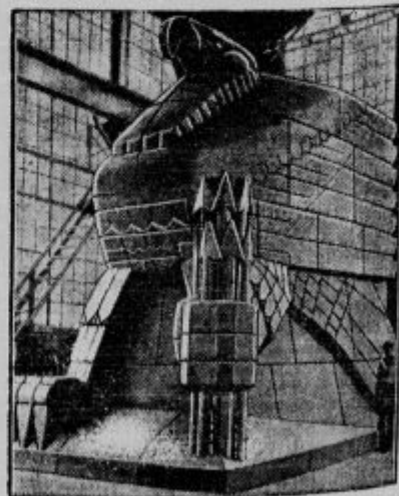
Letalska nezgoda. Neki pilotski učencec se je dvignil z letalom, a je takoj zdrknil nazaj. Letalo je udarilo ob streho letališkega poslopja in fant se je topot odkupil zgolj s strahom.

Kardinalprimas Segura, ki ga je španska vlada izgnala.

Ameriški potniški parnik »Bermudas«, ena največjih motornih ladij na svetu, ki je v hamiltonski luki popolnoma zgorel in se potopil. Vsi potniki in moštvo so se rešili.

Ameriški vojaški spomenik: Orjaški orel iz svetovne vojne, ki bo krasil v vojni padlim vojakom posvečen most.

Ljubljanskim deželnim sodiščem 20 let težke ječe. To je najvišja kazen, dopustna za mladoletnika.

d Oproščen. Jurgečev sin Ivan v Lančovi vasi pri Mariboru je že dalj časa skrajno surovo ravnal s svojimi starši, predvsem s svojo lastno materjo. 6. aprila t. l. se je zopet dejansko lotil svoje matere in o pretepaval tako zverinsko, da se je reva grudila pod udarci pesti lastnega sina. V tem trenutku je vstopil oče, hoteč braniti mater pred sinom. Pobesneli in podivjani sin pa je tudi očeta napadel in ga udaril dvakrat po glavi, kar je ubogega starca tako razvnelo, da je v trenutku razburjenosti in jeze zabodel z nožem, ki ga je slučajno imel v roki, sina v trebuh. Sin je kmalu po dejanju podlegel na posledicah krvavitve. Te dni se je vršila proti očetu obravnava pred mariborskim sodiščem. Obtožence je bil oproščen.

d Ni vse kulturno in vzgojno, kar se tako imenuje. Nekje na Dolenjskem je bila v ono nedeljo veselica nekega kulturno-vzgojnega društva, na kateri je prišlo proti večeru do večjega prepira med takimi ljudmi, ki že od nekdaj slove po svojem junanskem pretepaštvu. Končala je s krvavim pokoljem. Več fantov je bilo precej obremenjenih z noži in so morali iskati pomoči pri zdravniku. Eden je bil celo tako krvoloč, da je nekemu možu kar prst pregriznil. Tjine fanje ležijo sedaj doma, kar jim v sedanjih vročini gotovo ugaja. Pretepi so trajali še pozno v noč. Ali bi ne bilo bolje, da bi se take veselice končale že z mrakom?

d Pred petičlanskim sodiščem v Novem mestu je dobil 15 let težke ječe 24 letni Janez Legan radi tatvine in razbojništva.

d Pri zastrupljenih, ki jih povzročijo pokvarjena hrana, dalje alkohol, nikotin, morfijski, kokain in opij, je uporaba naravne Franz-Josef grenčice zelo važno domače sredstvo. Zdravniški strokovni spisi navajajo, da pri zastrupljenih s svincem Franz-Josef voda ne le naglo odstrani najbolj trdovratno zaprtje, marveč tudi učinkuje kot specifično protisredstvo. — Franz-Josef grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Vsem pevskim zborom

V duhu jesenskega vselejstva bo priredila naša bela Ljubljana na široko zasnovane kulturne prireditve, da pokaže vsemu tujemu svetu izredno visoko kulturnost Slovencev. Poleg stere, ki se bo vršila na prostem v izredno velikem številu sodelujočih, bo dramsko gledališče uprizorilo z ogromnim aparatom, tudi na prostem, primerno dramo in bodo združeni in pomnoženi orkestri odigrali velik koncert. Pevska zveza je prevzela častno nalogo, da priredi s svojimi zbori veliki koncert. Vršil se bo po sedanjih načrtih bržkone dne 8. septembra. Odkor je o tem temeljito razmislil in razposlal na vse zbere okolišnice s pozivom, naj se o udeležbi pogovore in se za sodelovanje prijavijo vsaj do 15. julija, na kar jim bomo razposlali nate. Če kateri zbor ne bi prejel (pomotoma) okolišnice, naj oprostí in se vsem prijaví! Program bo obsegal poleg pet lahkih umetniških pesmi iz lanskega »Pevca same narodne pesmi, ki ne bodo dale niti dosti truda niti zahtevale številnih vaj. Zbor je pretresal vse težave, a je vendar z ozirom na neizmerne moralni uspeh sklenil, pozvati prav iskreno vse zbere, da se prijavijo k sodelovanju. Češki narod se je ravno po svoji pesmi povzdignil med kulturne narode I. vrste. Težko se nam tudi lepša prilika, da moremo pokazati svojo lepo pesem pred tako na daleč zbrano družbo, kot bo takrat zbrana v Ljubljani iz vseh držav

naše celine. Zato storimo vsi, vsak po svojih močeh, da pokažemo v mogočnem zboru našo lepo pesem in s tem pripomremo svojem ugledu pred širnim svetom. Vožnja bo gotovo četrtinska, morda še zastojnska, vstop na vselejsem za pevce in pevke prost. Note dobe zbori zastoj, ko se priklase. Prijave na: Pevsko zvezo, Komenskega 12, čimprej! Ne odlašajte! Odkor.

Sprejem v škof. zavode

Razglas o sprejemu v škofijski zavod sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano za šolsko leto 1931/32.

V zavodu sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano je klasična gimnazija s pravico javnosti, kjer se poučuje latinščina od 1. do 8. razreda, grščina pa od 3. do 8. razreda in vsi drugi predmeti kakor na državnih klasičnih gimnazijah.

Pod isto streho kakor gimnazija je konvikt ali dijaško semenišče, kjer dobivajo dijaki vsi oskrbo: zdravo stanovanje, zadostno in tečno hrano ter krščansko vzgojo pod nadzorstvom in vodstvom duhovnikov. Splošna sodba pa je, da je mladina ravno v današnjih razvratih časih take skrbne vzgoje posebno potrebna.

Zavod ima tudi domačega hišnega zdravnika in domačo bolnišnico. Oboja postrežba: bolniška in zdravniška je brezplačna. Plačujejo se samo izredna zdravila.

V zavodu se sprejemajo le telesno zdravi, pravno nepekvarjeni in dobro vzgojeni dečki, zahosni študenti dobrih krščanskih staršev. Dovršiti morajo z odličnim ali prav dobrim uspehom vsaj 4 razredno osnovno šolo. Pred vsem morajo imeti dovolj slovnicega znanja, brez katerega se ne morejo na gimnaziji uspešno učiti tujih jezikov. Torej morajo dobro znati sklanjati, spregati in stavkovo razčlenbo.

Sprejemajo se zlasti taki dečki, o katerih je upati, da se bodo po dovršenih gimnazijskih študijah posvetili duhovniškemu stanu. Prvi namen zavoda sv. Stanislava je namreč vzgoja duhovniškega naraščaja. Zato se daje vsem dijakom taka vzgoja, ki je primerna temu namenu, četudi se nihče ne sili, da bi moral iti v bogoslovje, ako nima za to veselja in poklica.

V smislu šolskih predpisov ne smejo biti oni dečki, ki vstopajo v 1. gimn. razred, mlajši kakor 10 in ne starejši kakor 18 let. — Skušnja pa učil, da so desetletni dečki splošno še negotovi za gimnazijo, ker so ali telesno preslabotni ali pretrojni ali pa imajo premalo potrebne znanja. Najprimernejša starost za vstop na gimnazijo je 11 ali 12 let.

Prošnje (nekolikovanje) za sprejem se nastove na škofijski ordinariat v Ljubljani. Prošnji se priloži še dečkov kresni list in zadnje šolsko izpričevalo. Vse te listine pa se ne pošiljajo po pošti na škofijski ordinariat, ampak jih morajo starši (oče ali mati) ali njihovi namestniki osebno prinesati k vodstvu v zavod sv. Stanislava in sicer tekom meseca julija. S seboj pripeljejo obenem dečka, za čigar sprejem prosijo, da ga vodstvo osebno spozna.

Letno plačilo se določa po izpričevalu in gnotnih razmerah dotične družine. Maksimalno plačilo za dečke iz ljubljanske škofije znaša letno 6000 Din. Ubožnim prosilcem z odličnimi izpričevali se ta znesek primerno zniža. V naslednjih razredih se ravna plačila pri ubožnih dijakih po njihovih šolskih uspehih, njihovem življenju in vedenju. Čim boljše je dijak, tem nižje je plačilo. To je torej najbolj odvisno od njega samega. Ubožnim, pridnim in pobožnim dijakom kmetijskih in delavskih staršev se naklanjajo tudi stipendije in druge podpore, v kolikor so pač vodstvu na razpolago. Vsa druga pojasnila glede oblike, knjig itd., se dobe o priliki zglasitve v zavodu v St. Vidu.

V drugi, tretji in četrti razred se sprejemajo samo dobri in pošteni dijaki s klasičnih gimnazij, z dobriimi izpričevali. Repetentje se ne sprejemajo. Tudi za te prosilce traja čas za prižiglanje od 1. do 31. julija.

Vodstvo zavoda sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano, dne 1. junija 1931.

Varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici v Ljubljani, poleg hotela 'Union'. Obrestovanje najugodnejše. Posojila proti vknjižbi na posestva. nroti poroštvu i. t. d.

Franjo Neubauer:

Kmečki kralj

(V košnji.)

Mirno stojijo
črni konjiči,
grabijo naglo
beli deklili.

Stopil na vzr je
sam gospodar,
kakor na prestol
svetel vladar.

Kralj iz ugledne
stare se hiše
dviga na vozu
više in više.

Voz bo prostorni
kmalu nadež,
ves je od žarkov
solčnih razgret.

Kralja ogreva
žarni obok,
lije raz čelo
znojem mu tok.

Kratj na livadi,
knez si na njivi,
kmet naš poncni,
Bog te poživil!

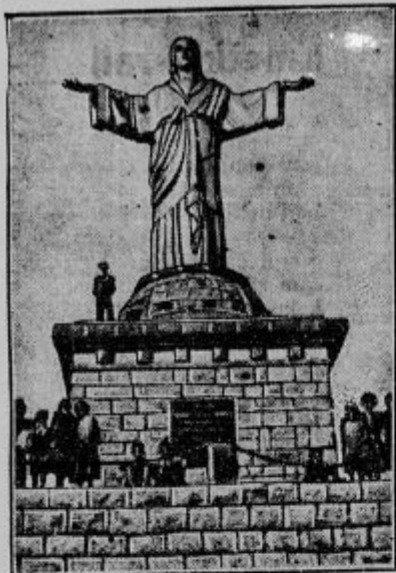
Radio

PROGRAM OD 25. JUNIJA DO 3. JULIJA.

Vsak delavnik ob 12.15: plošče; 12.45: dnevne vesti; 13.00: čas, plošče, borza; 18.00: popoldanski koncert; 22.00: čas, poročila, napoved programa za naslednji dan.

Cetkrt 25. jun.: ob 19.00: Srbohrvaščina; 19.30: Gimnastične vaje; 20.00: Časnik in časnikarstvo; 20.30: Komorni kvintet (gg. Pfeifer, Stančič, Sušaršič, Bajde, Lipovšek); 21.30: Narodne pesmi, pojeja gg. Janko in Gostič; solista ljubljanske opere; 22.30: Prenos s Bleda. — Petek, 26. junija: 19.00: Smernice sodobnega ljudskega teatra (oživiljen igralski način); 19.30: Franceščina; 20.00: O šahovski olimpiadi v Pragi in mednarodni šahovski turneji na Bledu; 20.30: Prenos iz Beograda. — Sobota, 27. junija: 11.45: Mladinska akademija s petjem in deklamacijami; 19.00: Oglejski patriarhi; 19.30: Angleščina; 20.00: Vidov dan; 20.30: Jugoslovanski večer: Salonski kvintet; 21.30: Samospeli g. Svetočarja Banovca; 22.15: Harucnika solo, igra g. Stanke. — Nedelja, 28. junija: 9.00: O poljedelstvu; 9.30: Prenos cerkvene glasbe; 10.30: Razširjanje oblasti oglejskih patriarhov po slovenski zemlji; 11.00: Samospeli gdč. Dragice Sok; 11.30: Plošče, dnevne vesti, čas; 14.20: Prenos iz Cerkelj pri Kranju; 17.00: »Igra o Avgustinu«; 20.00: Samospeli gosp. J. Gostiča, solista ljublj. opere; 20.45: Prenos s Bleda; 22.00: Čas, dnevne vesti; 22.15: Salonski kvintet. — Ponedeljek, 29. jun.: 9.00: O poljedelstvu; 9.30: Cerkevna glasba; 10.00: Versko predavanje; 10.20: Cerkevni zbor mešč. in osnovne šole iz St. Vida n. Lj.; 11.00: Salonski kvintet; 12.00: Čas, dnevne vesti, plošče; 13.30: Oglejski patriarhi prvi cerkevni gospodje na slovenski zemlji in mejni grofje Kraunjske, Istre in Furlanije; 16.00: Harmonika solo, g. Kokalj; 16.30: Mladinska opereta v 2 dej. »Gozdna kraljica«; 20.00: Salonski kvintet; 21.00: Prenos s Bleda; 22.00: Češka glasba na ploščah. — Torek, 30. junija: 18.00: Propadanje in združitev svetne oblasti oglejskih patriarhov; 18.30: Salonski kvintet; 19.30: Kljima in človek; 20.00: Časnik in časnikarstvo; 20.30: Prenos iz Zagreba. — Sreda, 1. julija: Opoldanski program odpade; 18.00: Razkol in obnova cerkvenega edinstva v oglejski patriarhiji; 18.30: Salonski kvintet; 19.30: Portreti iz svetovne literature in umetnosti (John Milton); 20.00: Koncert godbe na pihala »Stože«; 21.00: Salonski kvintet.

V vsako hišo Domoljuba!

Največji Kristusov kip na svetu, ki so ga v spoštni spravi med papežem in Italijo odkrili pri Milanu.

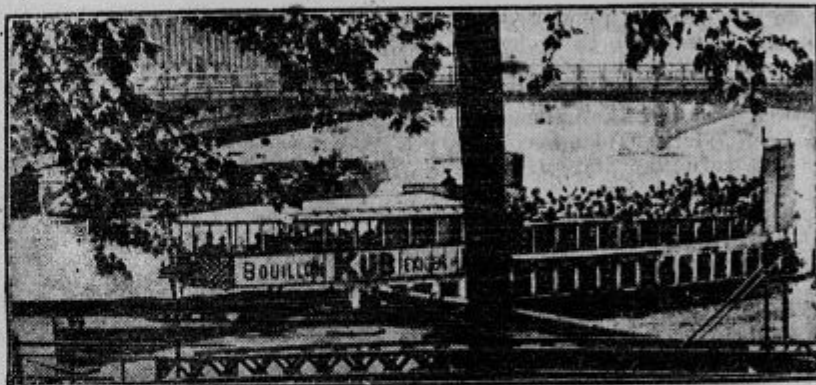
Baron Louis Rothschild, ki je iz lastnega premoženja dal 200 milijonov dinarjev za pokritje obveznosti Avstrijskega Kreditnega zavoda. Denar v gornji višini je zašpekuliral eden zavodovih ravnateljev. Ko so mu zagrozili s tožbo, je rekel, da se bo ustrelil. Da prepreči škandal, je baron Rothschild pokrtil škodo iz lastnih sredstev.

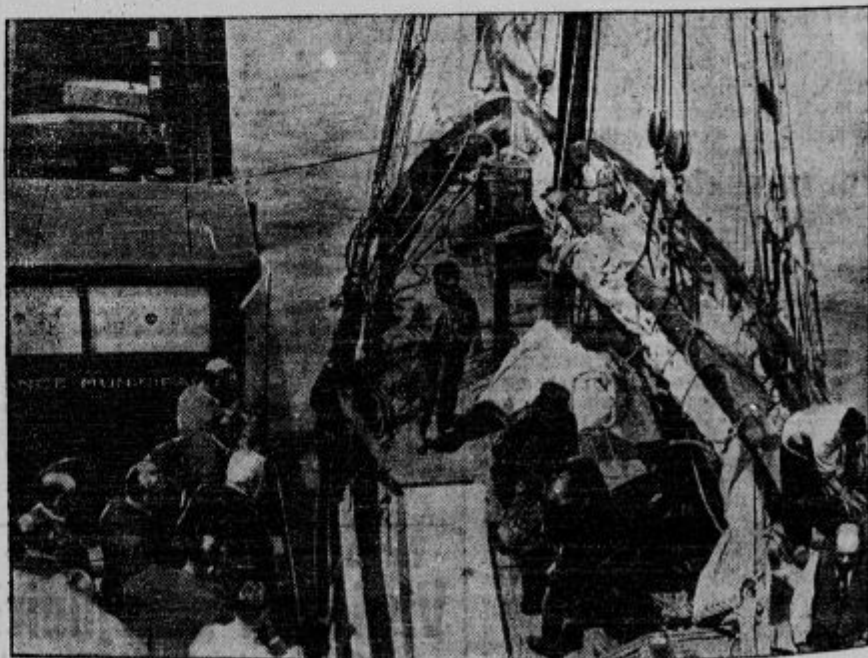
Hoover, predsednik Združenih držav; ki je iznenada napovedal, da smatra Amerika za potrebno, da se odgodi plačevanje reparacij in vojnih dolgov.

Razstava ob zaključku gospodinjstva tečaja v Cerkljah ob Krki

Ponesrečeni parnik »St. Philibert«, ki se je potopil ob ustju Loire in potegnil s seboj v vodni grob nad 400 izletnikov.

Jadrnica »La Loire« s prvimi utopljenici parnika »St. Philibert«.

Poravnajte naročnino!

PO DOMOVINI

Loški potok — v Ameriki.

(Joliet III.)

Dovolite tudi meni par vrstice, da bodo vedeli tudi naši ožji rojaki, da radi beremo liste iz domačega kraja, zlasti »Domoljub«. Najprej pogledamo, če je kaj novic iz naših krajev, zlasti iz Travnika. Pa ni menda nikogar tam, ki bi znal časopisu sporočiti kako novico. — Naj vam povem, koliko nas je Potočanov v Jolietu: Lavrič, Segn, Simnad, Rifel, Rus, Košmerl, Pikuš, Leustik, Zbačnik, F. Lavrič, F. Segn, A. Segn, Umek. Vsi ti imajo lasne družine in lasne hiše, žive počestno in si trdo služijo svoj vsakdanji kruhek. Tudi v Ameriki je treba trdo delati, če hočemo živeti. — Tu imamo navado, da se rojaki radi obiskujejo med seboj. Posebno oni, ki imajo svoje avtomobile se ob prostih dneh radi popeljejo ven na zrak in v sosedna mesta k svojim znancem. In teh je povsod dosti. — Pozdrav »Domoljubu« in njegovim čitateljem, posebno Travničanom! A. Struna, prej Benčina, št. 119.

Srebrna sv. maša

(Cleveland)

V nedeljo 7. junija je praznovala največja slovenska naselbina v Ameriki, fara sv. Vida, slavnostno srebrno sv. mašo našega priljubljenejšega gospoda župnika J. Ponikvarja, kateri deluje tu že 25 let. Svojo prvo sv. mašo je pel v sosednji fari sv. Lovrenca dne 24. junija 1906. Tajen je bil na Blokah. V Ameriko je prišel 1. 1901. Svoje študije je dovršil v St. Pavlu. Med 16 slovenskih podpornih in kulturnih društev se je udeležilo slavnosti. Več slovenskih duhovnikov iz raznih naselbin je bilo navzočih. Enakega duhovnika je težko dobiti. Koliko se naš župnik sedaj trudi, ko zidamo v težkih gospodarskih razmerah novo cerkev! Pozdrav vsem čitateljem »Domoljuba«! Tebi »Domoljub« pa želim mnogo noh naročnikov! Sleberna slovenska družina naj bi čitala doma in v tujini »Domoljub«! Frank Z. re, naročnik.

Iz Nemčije

(Meerbeck — Mörs)

Izreden dogodek smo doživeli Slovenci v Meerbecku. Obiskal nas je salezijanski pater g. Lud. Perniček, misijonar v Buenos Airesu v Argentini, doma iz Jagence pri Radečah. Pred 31 leti je zadnjič videl svojo sestro, ki je tu pri nas poročena in predsednica Roženvenške bratovščine. Ne da se popisati ganljiv trenutak evidenca po tako dolgih letih ločitve. 24 dni se je g. misijonar vozil po morju. Kljub utrujenosti nam je takoj povedal mnogo zanimivosti iz svojega napornega misijonskega življenja v daljni deželi. Ostal je pri nas pet dni. Pri vsakdanji sv. maši, kjer mu je stregel njegov nečak, se je zbralo veliko naših rojakov. V nedeljo je bila cerkev nabito polna. Naše pevke so prepevale med službo božjo domače Marijine pesmi. G. misijonar se je nato podal v svoj rojstni kraj. Želimu mu vsi čim več lepih dni oddiha in mili domovini, srečno pot na povratku v misijone in obilo božjega blagoslova pri njegovem težkem misijonskem delu.

Na planine!

(Kofec nad Tržičem)

Kapelica sv. Janeza Krst. na Kofcah bo v nedeljo 28. t. m. dobila zvon, ki bo vabil pastirje in turiste k službi božji. Ob 10 bo ta dan slovesen sprejem in nato blagoslov novega zvona, kakor se bo vršila sv. maša. Ob istem času bo sv. maša tudi na praznik sv. Petra in Pavla in v nedeljo 5. julija. Planinski hotel, majer France in majerice so založene z vsem potrebnim. Prijatelji planin, pridite, ker novi zvon potrebuje mnogo botrov in botric.

Jubilej in odlikovanje

(Besnica nad Kranjem)

Tukajšnji občinski odbor je v svoji zadnji seji soglasno izvolil č. g. duh. svetnika Fr. Pokorna za častnega občana. S tem je občina po-

kazala, da zna ceniti zasluge, ki si jih je imenovani tekmo 38 letnega bivanja med nami pridobil. Po njegovem neumornem prizadevanju smo dobili samostojno župnijo, kateri je vsa leta vzoren dušni pastir. Lično prenovljena farna cerkev pričra o njegovi gorečnosti za čast božjo. Ustanovil je že pred več leti prekorsorno hranilnico in posojilnico. Ta nudi pomoč ne le posamezniku, ampak tudi spoštnosti. Iz čistega prebitka prispeva vselej znatne zneske k vsaki potrebni javni napravi, kot n. pr. napeljava elektrike. Kot vnet zgodovinar je spisal zgodovino Besnice in raznih drugih župnij. Tudi vrši še danes, kljub visoki starosti, posle škofjskega arhivarja. — Nadaljnjo naštevaje vseh njegovih zaslug za naš kraj, bi zavzelo preveč prostora, zato se mu za sklep na tem mestu javno zahvaljujemo za njegovo dolgoletno nesebično delovanje in ga prosimo, da nam ostane še nadalje tako naklonjen vodnik in svetovalec. K 70 letnici, ki jo letos praznuje, mu kličemo: Na mnoga leta!

Naš praznik.

(Cerklje pri Kranju.)

Na Vidovo nedeljo, dan pred sv. Petrom, se vrši v Cerkljah velika slovesnost. Glasbena Matica iz Ljubljane odkrije na Jančevovi hiši spominsko ploščo našemu rojaku, skladatelju Davorinu Jenku, ki je zložil, uglasbil slovensko narodno himno »Bože pravde«. — Društvo igralcev iz Ljubljane pa vzida spominsko ploščo na rojstni hiši Ignacija Borštnika, slovečega gledališkega umetnika in pisatelja. — Slavnosti se vrše o priliki šolska proslava 140 letnice prve ustanovitve, 70 letnice šolskega poslopa in 80 letnice prizidave. Cerkevne obrede opravijo bivši učenci cerkijanske šole. Šola razvije novo zastavo, priredi zgodovinsko razstavo in popoldansko šolsko proslavo v Društvenem domu. Ob tej priliki bodo zbrani v Cerkljah zastopniki vlade, razna društva in nebroj ljudstva. — Cerkijani! Vaš domačin nam piše iz Trebnjega: »Zelim, da bi se vam posrečilo prireditve kar najbolj organizirati, da bi se z isto dvignil ugled šole in sploh cerkijanske fare na tisto višino, katero pred svetom zasluži.« Tako Vaš rojak! Šola je storila vse, kar je mogla, ne da bi Vas kaj obremenila. Sicerite še Vi svojo malenkostno dolžnost. Pokažite gostom, da znate ceniti, kar čeni izobraženi svet. Zberite se polnoštevilno k šolski in cerkveni prireditvi in popoldanskim slovesnostim! Goste prijazno sprejemajte, dajte vasi svečano lice. Okrasite jo z zastavami in mlajit! Zgodovino cerkijanske prosvete vam opisuje šolska izdaja spomenice: »Od Ilirije do Jugoslavije.« Samo s to malenkostno nabavo nas gnočno podprite, ker vse ostale stroške nosimo sami, vam, vašim otrokom in občini v prid.

Spored: 28. junija: Ob 8.45 spreved z godbo na čelu v tukajšnjo župno cerkev, v kateri se nahaja sv. Križev pot, delo našega bivšega učenca profesorja Ivana Franketa. — Ob 9 slavnostni cerkveni govor rojaka kanonika g. dr. Fr. Kimovec. Sv. mašo daruje domačin g. Ivan Petrič, šentpeterski župnik v Ljubljani. Otroci pojo pesmi domačih skladateljev: dr. Kimovec, Andreja Vavkna, Davida Doktoriča. — Po cerkvenem opraviilu razkrijemo na šolskem poslopu novi naslov: Davorin Jenkova narodna šola in razvijemo novi šolski prapor. (Osnutek prapora je narisal rojak g. prof. Ivan Mežan, izdelale so ga pa vse domače gg. učiteljice.) Šolski upravitelj otvori nato narodopisno razstavo, ki ponazoril prosvetni razvoj v cerkijanskem šolskem okolišu. — Ob 14 v župni cerkvi litanije z blagoslovom. Ob 14.30 odkrije Glasbena Matica spominsko ploščo Davorinu Jenku na njegovi hiši v Cerkljah. Po 15 razkrije Uduženje igralcev spominsko ploščo Ignaciju Borštniku na njegovi rojstni hiši.

Nato se vrši šolska proslava v Društvenem domu.

Gasilska slavnost

(Nevlje pri Kamniku)

Leto 1926 smo ustanovili pri nas gasilsko društvo. Pred 2 leti smo si nabavili brizgalno in precejšnjo množino cevi. Letos smo si pa

vkjub slabim gospodarskim razmeram sezidali ličen gasilski dom na Vrhpoljah. Dne 5. julija popoldne bomo imeli blagoslovitev in otvoritev doma in blagoslovitev brizgalne. Prijazno vabimo bratska društva in prijatelje gasilstva, da se slavnosti v obilnem številu udeležijo. Gasilska društva se zberite ob 2 v Nevljah, od koder odkorakamo pred gasilski dom k blagoslovlitvi.

Zborovanje na Limbarski gori.

(Moravče.)

Nedeljsko zborovanje pri sv. Valentinu na Limbarski gori, ki ga je v vrsti letošnjih zborovanj priredil škofijeci odbor Katoliške akcije, je prav lepo uspelo. Na gori se je zbralo mnogo ljudstva iz vseh bližnjih dolin — iz moravske, iz Črnega grabna in iz Tuhanjske doline. Ta dan je bilo na gori vsakoletno romanje, ki ga je KA združila z verskim zborovanjem. Ob desetih dopoldne je daveval v romarski cerkvi sveto mašo vseučilški profesor dr. J. Fabijan, ki je imel na vernike tudi lep verski govor, poudarjajoč potrebo resnične, prave vere v Boga, ki je edina v stanu povesti človeka k sreči. — Po sv. maši sta pred cerkvijo govorila množici profesor dr. Capuder, za njim pa urednik Fr. Kremžar.

Ustanovitev gasilnega društva

(Čemšenik)

Ker nismo imeli proti ognju nikake obrambe je par mož in fantov vložilo pravila za gasilno društvo, ki naj nam sčasoma napravi potrebno orodje in pripravo za slučaj ognja. Ustanovni občni zbor se je vršil 7. junija in izvolil odbor, ki naj vse to izvrši. Zahvalimo se načelniku trojanskega društva Kralju Frančišku in podnačelniku Kašniku Jožefu iz Izlake za nasvete glede vodstva in drugo. Člani pa z veseljem na delo, v nekaj letih bo mnogo uspehov, če bomo delavni.

Utonil je

(Radeče pri Zidanem mostu)

V nedeljo, dne 14. t. m., se je šel 27 letni poslovodja Alojzij Zidar v Savo kopat. Ker je bil dober plavalč, ga drugi sokopalci niso stalno nadzirali. Čez nekaj časa so ga pogrešili. Najbrže ga je prijel krč, ter si ni mogel pomagati, in so ga pogoltnili valovi. Zidar je bil miren, izobražen fant, globoko veren, ter radi svojega dostojnega obnašanja povsod priljubljen. Do sedaj ga še niso našli, akoravno so ga iskali z veliko vnemo. Doma je pokojni iz Sv. Rupreta na Dolenjskem.

Toča uničuje.

(Višnja gora.)

Skrbi more ubogega kmeta in z veliko skrbjo gleda danes v bodočnost! Tako lepo je kazalo po polju, travnikih, letošnji pridelki so tako bogato obetali — pa je že moralo tako biti. Današnji dan je pri nas v oni tretjnji fare uničil vse. Popoldanska nevihta nam je prizanesla; na večer so se pa privallili ponovno težki črni oblaki, ki so se v vrtincu ustavili na severnem delu fare — vllla se je ploha, pomešana s točo in toča je v silovitih vibri nenadoma začela padati kar suha in debela. Da je bilo groza. Pobelila je kakor sneg. V dobrih 10 minutah je oklestila in uničila vse, popolnoma vse. Najbolj prizadete so vasi: Leskovec, Mlake tudi Sela; v katerih krajih je uničila in stolkla vse. Obutno so prizadete: Kavce in Vrh. Po ostali fari škoda ni tako obutna, ker ni bila tako silna, je pa zato v omenjenih krajih tembolj občutno prizadela. Pšenica, ječmen, rž, oves, kar je vse tako lepo kazalo — je za letos zmlačeno, zmlatila je toča. Vse drugo, kakor fižol, krompir, koruza itd. je pa tudi tako uničeno, da bo težko kaj obrodilo. Prizadete vasi leže bolj na vllšanah, s košnjo še niso pričeli, zato je škoda za te kmete še hušja, ker so tudi trave tako stolčene, da pravega sena sploh dobili ne bodo in bodo morali živino prodati pod ceno, ker preživeti jo itak ne morejo. Nič ni čudnega, če so prizadete kmetje s solzami v očeh še danes na večer hiteli na polje in sploh niso mogli verjeti svojim očem ter so se z jokom vračali domov, poročat domačim, da bodo letošnje klačke ostale prazne, da bo lakota in še večje pomanjkanje prišlo v hiše, ker tudi semena ne bodo

dobil škoda prizadetih je ogromna in se ne da v naglici preceiniti, ter so kmetje potrebnj nujno in čimprejše pomoči. Prosimo oblast naj prizadejati takoj priskočiti v izdatni meri na pomoč. Naj ne pridejo samo komisije na ogled, ampak naj se res dejansko s čim večjimi podporami pomagajo! Davčno oblast pa tudi prosimo, da naj prizadetim še za letošnjo leto davke odpisje! Kje pa naj kmetje dobijo denar, ko že za koruzni kruh nimajo in se bodo na vsak način morali še bolj zadolžiti, da vsaj najpotrebnejše kupijo, da so za silo prežive? Saj so v sedanjih gospodarski krizi itak že preveč obremenjeni in zato tudi prezadoleni! Ali bi ne bilo prav, ko bi bilo pri nas že izpeljano splošno zavarovanje zoper točo? Vsaj nekaj bi dobili! Kmet si sam ne more več pomagati, dolžnost drugih je, da mu pridejo na pomoč. Zadnji čas je že!

Igra «Divji lovci» na prostem

(St. Jernej na Dolenjskem)

Povsem novost bo uprizoril narodne igre v 4. dejanjih «Divji lovci» na prostem v gozdu posestnika Peuca Jožefa na Dolenjem Mekrem polju kakor 50 m od državne ceste. Novost in posebnost bo to ne samo za naš kraj, temveč za vso novomeško in krško okolico. Saj kaj podobnega v naših krajih še nismo videli. Zato ni čuda, da Mlada že sedaj za to igro veliko zanimanje in je pričakovati velike udeležbe tudi iz sosedijskih lara. Člani Prusvetnega društva iz Orehovice že pripravljajo oder. Prostor v gozdu je pa tudi kaj pripraven: prijazna dolinica, poraščena z bukvami, da ne bo čutili prav nobene vročine, iz katere so vzpela trizajca grček, skrivališče divjega lovca. Po igri bo pa pri gostilničarju Turku prava zabava, pri kateri bo sodelovala godba kat. prost. društva iz St. Jerneja. Igra bo uprizorjena v nedeljo dan 3. julija ob 3 popoldne. Priporočila se, da sosedijska društva rezervirajo vsiopniko.

Razno

(St. Jernej na Dolenjskem)

V zadnjem »Domoljubnem bernešu« da bo na priznanju sv. Petra in Pavla konjska dirka. Neznani dopisnik pa je nekaj pomenil omeniti, namreč, da imamo pri nas godbo kat. prost.

deuštva, pri dirki pa bo sodelovala godba iz Novega mesta. Zakaj so gospodje, ki imajo pri pripravi glavno besedo, našo godbo prezrli, pa si čitatelji lahko sami mislijo. Po 6. januarju mislimo, da tega ne bi smelo več biti. Toliko, da se razumemo! — Zeganjanje na Gorjankih dne 14. junija se je ob veliki udeležbi častilcev sv. Miklavža prav lepo izvršilo. Cerkev so prav okusno okrasila dekleta iz Cerovega lega. Pri sv. maši so peli pevci iz Orehovec. Cerkevna hiša je dobila čisto novo lice, cerkev je pa deloma na novo prekrita. Treba bo pri cerkvi zgraditi še vodnjak. Ker so krediti že izčrpani, prosimo, da bi izletniki, ker ti bodo inčeli največ korist od vodnjaka po svojih močeh prispevali. Darove sprejema cerkveno predstojništvo. — Silna vročina je nastopila in pa suša. Če ne bo kumulazadosti dežja, bo letina prav slaba in s tem gospodarska kriza se večja.

Razstava gospodinjstva tečaja in proslava Vidočvega dca.

(Cerklje ob Krki)

Že četrtič vodi pri nas gospodinjiski tečaj vadiateljica ga. Minka Odlasek. Kot pomožna moč na deluje učnica Jožica Hribarjeva. Takih tečajev je Odlaskova doslej kričim Slovenije imela 29 in čez računimo povprečno 20 deklet, je že nekaj urenk iz teh tečajev (blizu 1000), ki se udeležujejo kot gospodinjice širom naše kraljevine in celo v tujini. Razstava sedanjega tečaja bo v nedeljo 28. t. m. (Vidov dan) ter bo zaključena popoldne ob 3. Ob tej priliki nastopijo dekleta in drugi tako, da bo cela zaključena slovesnost šela 12 različnih pevskih, dekletovorišnih, recitatoričnih in govorniških točk. Vabimo vse okolišane, da si pridejo pogledat

razstavo v veliko dvorano tukajšnjega katoliškega doma! Opozoriti pa bi si upali na tole okolnosti: Tečaj obiskujejo kmečka dekleta, ki morajo jutraj, predno začno v tečaju (ob 8 se začne) že po par ur prebiti pri delu na polju ali v vinogradu, ali v gozdu, ali doma gospodinjiti. Prav tako morajo dekleta popoldne, ko je konec (ob 16) takoj zopet na delo doma, do čim je v zimskih tečajih to vse drugače. Kljub temu pribhajajo dekleta redno in poleg sedmerih predmetov, se jih uče, bodo tudi rečnih in kuhinjskih del naredila toliko, da bo razstava prav lepa in da naj le vsakdo, kdor 1909 re, pride pogledat! Vstopnina je prosta.

Gasilci

(Hotodrsica)

Vsled novo nastale državne meje, ki je ločila tudi naše občane in jih podredila tuji državi, je naša občina sedaj precej oslabiljena. Tudi pri nas preživljamo težko gospodarsko krizo. Najtežje je, ker je popolnoma zastala lesna trgovina, ki je naš edini vir dohodkov. Vkljub slabim razmeram je naše gasilno društvo pokazalo v zadnjem času posebno delavnost. Nabavilo si je novo motorno brizgalno, katera bo blagoslovljena 28. junija. Pokrovništvo nad celo prirediteljo je prevzel gospod Ivan. Občinstvo se uljudno naproša, da gre silnemu društvu pri njegovem delu na roki in ga podpira. Opozarjamo vsa sosedijska gasilska društva na to prireditel in v ljudno taborino vse k udeležbi.

Belokranjski koticék

Teča.

V nedeljo ob 8 se se začeli gromaditi oblaki v grozečo nevihto. Toda proti večeru nismo več pričakovali, da bo prisla toča in vendar je prišla in tako huda, kakor je po nekaterih krajih najprejšnj ljudje ne poznajo. Ob 19 zrvečer je zavržala dole od Kočevskih grčev in padala je med tolikim bliskom in gromom in viharjem pol ure toča, dže ležja od oreha. Prizadeti so zlasti kraji v srednji Belji krajini. Najhujše je v Planini pod Mirno gorobjer je toča uničila vse upanje letošnjega leta. I

Z naše smrtice

MOŠTOVO ESSENCO "MOSIM"

Si lahko vsakdo v malini stropi pripraviti izvirno moštovo in zdravilo doznano pijačo. Cena 1 stekle nale na 100 litrov Dva 20,-, po pošti Dva 22,-. Dobi se samo v distribuciji A. Kauer almanu Ljubljana in distribuciji Wolfrum vasi M. Kauer, Maribor, Grosnjata 22.

Mina Boštjanova

Roman.

Neznani spisatelj, prevajala Marija Kmetova

11.

Na osme uro je šlo. Mina se je začudila, ko je dobila v veži mater, pripravljeno za odhod. Odvedla jo je v sobo in vprašala, kaj da namerja. Mati ji je povedala, da je prišla Sobrovka, ki ve za Lojzetov naslov. Zda ja gre k njej, da dobi naslov.

»Kaj pa boste z naslovom?»

»Moj Bog — pisala mi boim, da naj — dn naj pride domov!»

»Kaj pa naj doma?»

Mati je brezupno zakričala z rokami. Mina je trdo, biho in jedko nadaljevala:

»Ali naj popiva, kvarta, razgraja, lovi panco? Drugega vendar ne zna!»

V očeh se ji je iskriilo vse tisto sovraštvo in ves gnus, ki ga je Mina občutila spržo lenobe in nemarnega življenja. Mati je vzdihovaje sedla za mizo.

»Oh, naj pride vendar nazaj! Pomisli, da je v tistem pregrešnem gnezdu, v Hamburgu!»

»Hamburg ne more biti hujski ko Loka.»

»S Sobrovim Matijem je skupaj, s tistim iz prišilne delavnice!»

»Se še ne ve, kdo od njiju je hujski.»

»Ah, kako si neumnijem, Mina!»

Mina ni kaj odgovarjala. Pomislila je, ali je ta materina beseda resnična. Da, resnična. Zares je neumnijena. A neumnijena in arda boče biti in ostati. Te je materine roke, ki so ločale med njo in matro, so

bile tudi irde, trde od trdega dela. A za otroke, zlasti za prvorojenca, so bile te roke dostj premečke. Mina se je spomnila, kako je nekoč mati, ki je bila sicer tako mirna, vsa jezna in polna hudih besed tekla k učeniku, ker je bil vendarle nekoč nalepel Lojzeta. In župnik ni Lojzeta nič več maral za ministranta, no mati vse leto ni šla v cerkev in tudi ni hotela ničesar davevati za novi zvon. Nekega drvarja, ki je zasčtil Lojzeta, kako je razdiral plišja gnezda, in je Lojzeta oklofotal, je mati za smeraj spočila iz službe. In to se je radaj maščevalo.

Zekaj pa niste Sobrovke vprašali za naslov tečaj, ko je bila še tu?»

»Je odšla, preden sem jo mogla vprašati.»

»Gotovo je niste lepo sprejeli?»

Mati je molčala.

Mina je povzela:

»Mislim, da ni bilo prav od nas, ko smo Sobrovo Ančko spodili iz hiše. Brlhko, delavno dekle je bilo. Seveda pa ne vem, če bi bila imela toliko moči, da bi kot Lojzetaova žena spravila svojega moža na pravo pot.»

»Ona je bila dekla. Je uhaljeno dejala mati, in njen brat je bil v prisilni delavnici!»

Vstala je in se bledela vratom.

»Zda ja grem po naslov.»

Mina jo je rezko pogledala.

»Lepo vas prosim, mati, nikar ne bodite! Neumno bi bilo klicati Lojzeta nazaj. Jaz ne dovolim, da bi prišel spet domov.»

Mati se je v velikem začudenju okrenila.

»Ti ne dovoliš? Krili boja, kaj moja beseda nič več ne velja pri hiši?»

»Ni, kar tu nasprotovale moji volji, je s področkom odturnila Mina.

21

RAZNO

Med prijatelji. Kaj ti je rekla žena, ko si prišel večerj tako pozno domov? — »Tega si se mozem povedati, ker bi moral govoriti najslab puščurjo ura.»

Se enkrat. Mlavec: Profesor Klodasa. In sem p daril prijel za kolodsko, mi je pomagalna drakal plačal vsotino. Ali naj me prevede plinacno vpenit. Gospodar: »Kaj bi? Če je tako premožen, ga terjaj se enkrat!»

Preveč solentni ljudi v Nemčiji. Ob letu 1913 so potoj so je stvorilo dipkov na visotnih solih v Nemčiji pomembnost za to obščino. Zato so ga vsi poskušali, kjer materializirajo. Inženarja, do kraja prenapojeni. Zdravilnikove potrebuje Nemčiji le 26.000, v resnici pa je le 48.000. Letu 1922 je praveš en odveček na 3000 porbvalovet. Danes pa je na vsakih 2000 prebivalcev.

Nagovori smernik (pret iznimajo teje. V pristalskih stopnik, kakor tudi v pridržanih Avrike, so sed puzdnik Avrike, kator je izmurn dominja, kator je izmurn dominja, kator je izmurn dominja. Ta potem se obtover samo moč Forejš.

krompir se bo nemara še opomogel. Vse je pobito po črnomeljških vinogradih, kjer je toča do golega odsmakla in oblomila trte. Maverle, Stražni vrh, na Dobilče in naprej na Bistrico čez Dragatuš na Adlešiče, to je bila pot, ki jo je naredila toča. Na Rodinah je toča do golega oklestila marsikatero drevo. Okrog Crnomolja se najhujše pozna jeknemu, rži in pšenici. Toča jih je do dobra omlatila. Od koruze stoji samo še okleščena stebra, okopavine so zbite v zemljo. V Dragatušu je bilo videti danes ljudi, ki so bili s koso tja, kjer je še večeraj zorel jeknemu za srp. Posebno Dragatuš je tem hujše prizadet, ker je tam toča že lani mnogo škode naredila. V Adlešički župniji je najhujše pobito po vinogradih. Najbolj prizadete vasi so Purga, Dolenci, Bedenj in Adlešiče. Ponekod se poznajo tudi hudi sledovi viharja, ki je kar drevesa lomil. Tako zlasti v semiškem kotu. Položaj je za nekatere vasi nad vse težak. Ze preje je bilo vse v globoki revščini, sedaj je pa še vsakdanji kruh uničen. Upamo in pričakujemo, da bo javna uprava najpotrebnejšim prikočila na pomoč — če ne, ne vemo, kaj bo z nami.

Življenje za življenje

(Roman.)

(Nadaljevanje.)

Prisegel sem slovesno pred vstajajočim dnem, da bo ta dan videl, kako bom začel izvrševati to, kar je moja dolžnost. Jutrišnji dan pa bo pričal, kako bom to svoje delo nadaljeval vse do taktat, da si bom lahko dejal: »Dopolnjeno je!«

Imel sem dovolj moči, da sem ukrotil v sebi sibir divjih misli, ki so se bile nabrale v moji duši ponoči in da usmerim svojega duha na eno edino vprašanje: »Ali je kako sredstvo, s katerim bi mogel ugotoviti, če sta Edvard Termond in takozvani Rošdalu iz leta 1864. ena in ista oseba?«

Za odgovor na to vprašanje, ki sem si ga zastavil, se nisem mogel zanesti na nikogar kot samo nase, na vir svoje pameti in svoje volje.

To moram priznati, da me v vseh teh strahnih urah ni niti minuto dolgo mučila izkušnja, da bi se kar na lepem rešil vseh sitnosti in izročil svoji zasvojenosti. To bi bil storil, če bi se ne bil tavelal, kako bo trpela mati, če pride vsa ta stvar v javnost.

Prisegel sem bil, da ji ne bom nikdar zadal strašnega udarca: da bi izvedela, da je bila petnajst let morilčeva žena.

Da pa ne bi nikdar izvedela za to sodno žalost, je bilo treba, da ostane ves uboj med menoj in med očimom.

»A če izsledim, da je očim res kriv?« sem premišljeval.

Pri sami tej misli, ki zdaj ni bila več negotova in datjna, ki se je mogla danes v par urah neoporekljivo uresničiti, se je pojavil pred moji dušnimi očmi strašen načrt.

A nisem hotel gledati stvari s te strani; odgovarjal sem si: »Mislim bom pozneje na to, in sem obrnil vse svoje misli na bližajoče se dan.«

Povrnili sem se spet na prejšnjo misel: »Kako bi dognal, da sta Rošdalu in Edvard Termond en šlovec?« Da bi priznanje te skrivnosti izsililo očimu, je bilo nemogoče. Za mesec sem zastoj poskušal, zlomil ta sklep molka, s katerim se je obdalaj, ob katerem se ni izjalovil en sam moj poskus, marveč deset in dvajset.

Če bi bil imel na razpolago vse srednjeveške mučilnice, pa bi ne bil mogel razkleniti teh drobnih usnic, ne izvelkel priznanja s tega obraza, ki je bil tako žalosten in včasih tako neprodiren.

Ostal mi je na razpolago samo njegov brat.

A da se obrnem nanj, je bilo treba najprej odkriti, pod katerim imenom in pod katerim naslovom se je skrival v Parizu.

Ni bilo treba posebno hude domišljije, da je šlovec našel zanesljivo sredstvo, da ga najde. Zadoštalvo je samo, da sem se spomnil okoliščin, v katerih je došel Edvard Termond v Pariz, kakor sem slišal od matere.

Ena ena ali drugega razloga — ker ga je preganjal spomin na krvavo zvezo, ali ker se je bal sramote — se je očim tresel ob sami misli, da se utegne brat vrniti.

Ta brat se je zdaj vrnil.

Očim si bo prav gotovo prizadeval vse, kar je bilo v njegovih močeh, da ga pripravijo do tega, da se vrne nazaj. Sešel se bo z njim, a ne v svojem stanovanju, zaradi žene in zaradi služinčadi ne. Imel sem torej pot, po kateri bom prišel do bivališča Edvarda Termonda: zasledoval bom očima, ko pojde z doma. Tudi pri tem sta bile dve možnosti: ali se bosta z bratom dogovorila za seštanek v kakem zapuščenem okoliškem kraju, ali pa se bo očim peljal kar na stanovanje, ki si ga je brat v Parizu poiskal.

Če bo izbral drugo pot, bo moja misel uspešna. Če pa se bo odločil za prvo, se bo pač treba zanesti na očja, ki sem ga čul od matere, kakšna da je ta Edvard Termond, in mu slediti od hipa, ko bo odšel od sestanka in se vrnil domov.

Voluntstvo se mi je vedno zdelo nekaj sravnoga in še v tem hipu pomišljal, ali bi se pripeljal tega sredstva ali ne. A kadar se šlovec bije, ne izbira orožja. Da bi došel do cilja, ki se je kot svetilnik blestel pred menoj v daljavi, bi bil storil vse, samo tistega ne, kar bi prizadejalo boleat moji materi.

Potem sem šel dalje: »Kaj pa potem, ko bom vedel za napačno ime Edvarda Termonda in za njegovo stanovanje. Kaj pa naj storim potem?«

Jaz ga pač nisem mogel prijeti in zapleniti njegovih papirjev, ali mu napraviti preiskave, kakor bi to naredila sodnija.

Spominjam se, da sem zamislil dvajset načrtov zaporedoma, ki so bili vsi dobri in vendar vsi neuporabni in sem jih vse po vrsti zavrgel.

Znova sem se zatekel k dejstvom.

Ce je ta šlovec res umoril mojega očeta, je bilo nemogoče, da ne bi prior umora ostal v njegovi duši zarisan z neizbrisljivimi črtami. Saj v svojih nemirnih urah sem moral velikokrat videti obraz tega mrtveca, kateremu sem bil jaz tako podoban.

Očir sem se pri tej misli na očeta obraz, ki je visel na steni in ki si ga je očim le s težavo upal pogledati. Spomnil sem se pogovora, ki sva ga nekoč imela o tej stvari in kaj sem mu takrat dejal: »Ali mislite, da bi bila ta podobnost med menoj in med mojim očetom dovolj vzroka, da bi jaz spravlil zločinca v smrtni strah?«

Zakaj ne bi te podobnosti izkoristil zdaj. Ni bilo treba drugega, kakor nenadoma se predstaviti Edvardu Termondu in ga istočasno vprašati po Rošdalu. Črke tega imena bi ga morale režati v dušo kakor steklo.

Da, tako bi bilo treba storiti: stopiti v njegovo sobo, kakor je stopil moj oče v sobo v hotelu Imperialu in ga poklicati s tistim imenom, s katerim ga je poklical moj oče in mu pokazati obraz njegove žrtve.

Ce ni kriv, potem sem bil pripravljen, da se mu opravičim, da sem le ponotoma potrkal na njegova vrata.

Ce pa je kriv, potem ga bo vsaj za nekaj hipov popadel strah, ki bo zame veljal toliko kot priznanje.

semvošč se tudi žival umakne iz kraja smrti, kajti kjer ni vode, ni življenja. Samo eno in edino živo bitje se še nahaja tu pa tam in sicer puščavski polž. Ko polžu zmanjka tekoče hrane, se umakne v svojo lastno hišico ter vsipi v dolgotrajno spavanje. iz katerega se prebudi šele takrat, kadar postane hišica vlažna ter naznani, da je zopet enkrat nastopil deževni čas. Na ta praktičen način polži leta in leta krotijo svojo željo. Kot dokaz tega, da se ne bi mislilo, da je to kaka pravilica, je neki učenjak, ki se bavi z raziskovanjem živalstva, v Londonu kazal takega polža. Vsi so smatrali polža za mrtvega in štiri leta so naravoslovci obdnevno to čudo. Slučaj pa je nanesel, da je neki dan na polževo hišico padel par kapljice vode, in glej: žival je oživele. Po štirih letih je pri prvi kapljici vode zopet prišel na dan.

Kratka zakonska sreča. Mlada žena: »O, jaz se srečnical Komaj šest tednov je, kar sva se poročila, pa že gledaš po drugih! Nikar ne laži, Jože, moral bi si bolj neumno izbrati, da bi tega ne opazila.« Mož: Ce je pa nisem mogel dobiti...

»Ali se sklicuješ na pooblastilo?«
»Se. V poglavitnih zadevah se mora upoštevati samo ena volja — in ta je v tem slučaju moja!«
Mati je prestrašeno pogledala hčer, ki je bila sicer tako ljubezniva z njo.
»Tako govoriš z menoj? S svojo materjo? Se obešiš na pooblastilo? Prekralila ga bom!«
V ženi je vzplamtel poslednji ostanek lastne volje, ki jo je zanelila preplašena ljubezen matere.
Bodi tako ali tako, deset let je le samostojno vodila tako veliko posestvo in ga obdržala na višku tudi v najhujših letih. Zdaj je začutila poslednjo moč v sebi.

»Tako pa nisem mislila s tistim pooblastilom,« je dejala z ostrim glasom. »Brezpravna nisem hotela postati in da bi mi lastna hči zapovedovala, tudi ne dopuščam! Lojze bo prišel!«

»Ne, ne bo prišel, vsaj v to hišo ne! Jaz tega ne dovolim, da veste, mati, in od mene zavisi to! Pooblastila ne morete več preklicati, ker ste ga dali za nedoločen čas. Prostovoljno bi odstopila, a vsa reč je preveč resna. Prosim vas, ostanite še nekaj minut, nato pojdite k Šobrovki, česar pač ne morem prepričiti. Ševeda lahko pišete Lojzeti, če menite, da je to dobro zanj; denarja mu pa ne smete poslati.«

Mati se je povrnila k mizi, a bila je še zmeraj nejevoljna. Trpkno je dejala:

»Hči ne bi nikoli smela takole govoriti s svojo materjo. Kdo je zadnjih deset let vse prislužil in držal posestvo pokonci — ti ali jaz?«

»Vil« je preprosto odvrnila pravico.

»No, tak bom imela vendar pravico poklicati svojega sina nazaj?«

Mina ni odgovorila. Mati je čakala. Ura je zdrknula za bitje. Nobene besedice ni bilo čuti. Ura je

bila osem. Tako je minulo pet dolgih minut v molku. Na materinem obrazu je med obrvmi ostala jezna guba in vrat ut se je krotovičlila trpkca poteza. Krenila je proti vratom. Mina je ni več zadrževala.

Žena je šla čez dvorišče. Hlapec in dekla sta osupla zazijala vanjo. Pred vhomom je srečala nekoga soseda, ki jo je začudeno vprašal, kam da gre tako kasno. Zardela je in odvrnila, da ima neki popravek v vasi. Ko je sosed izginil za ovinkom, se je Boštjanka vrnila domov. Ob vso moč je prišla. Mina je še prav tako sedela za mizo. Komaj da je dvignila glavo, ko je mati tako brž prišla nazaj. Vedela je, da pride.

Mati je boječe pristopila.

»Ne morem; ne morem biti taka s teboj, kakršna si ti z menoj. Oh; Mina, zakaj tako močno sovražiš svojega brata?«

»Saj ne sovražim njega samega; sovražim njegovo razuzdanost. Ko bi se zdaj povrnili, bi bilo spet vse po starem. Nemarno bi živel, sramotil družino, okrajal bi nas, če ne bi drugače prišel do denarja, in Tonetu bi bil za slab zgled. In zato ne sme priti.«

»Izgubil se bo!«

»Se je že. Dosti boljših ljudi se je že pogubilo kot je Boštjanov Lojze.«

Mati je tiho zaječala in se naslonila na mizo.

Mina je nalahno vstala, položila roko materi na glavo in dejala žalostno in pomirjevalno:

»Glejte, mati, zdaj to ne gre in ne gre. Jaz sama si ne upam obvladati Lojzeta. Vso svojo moč moram imeti zbrano. — Jože je odpovedal.«

Žena je dvignila objokan obraz.

»Kaj — kaj praviš?«

»Jože je odpovedal, mati. Zetve še počaka, nato pa pojde stran.«

Moja naloga pa bo, da na podlagi tega izvešim iz njega vzroke tega strahu.

Kaki nagibi bi neki vplivali nanj?

Dva pesv getovo: Strah, da ga ne bi izsledili in poškodali denarja. Treba bi bilo priti k njemu oborožen in z veliko vsoto denarja ter mu dati na izbiro dvoje: in za prodaja nekaj pisem, ki mu jih je pisal brat in s katerimi ga je lahko držal v večnem strahu vsa ta leta, ali pa mu prestrelim glavo.

A če bi mi odbil, da izročim pisma? Pojdi, sem si mislil. Ali bo lovec, kot je bil ta, mogel samo trenutno pomisljati in se obotavljati?

Recimo, da bo sprejel ponudbo. Dal mi bo pisma, ki dolže očima umora — in potem bo odšel, pustil ga bom, naj gre, kakor je odšel iz hotela Imperiala, kadil bo cigaro in plačilo za svoje tedajstvo svojega brata bo imel v žepu, kakor ga je imel za izdajstvo, ki ga je zagrešil do mojega očeta.

Da, pustil ga bom, naj gre, zakaj če bi ga ubil, bi naju prišlo do tega, da se razkrije vsa ta grozna zgodba zločinov in krvi, kar sem pa na vsak način hotel prikriti.

»Oh, mati, mati, če bi vedela, kaj me je stala ljubezen do tebe!« sem hitel.

In oči so me spet zabodile na očeta sliki, in zdelo se mi je, da čujem iz teh oči in iz teh ust povele, da se ne smem nikdar z nobeno stvarjo dotakniti srca tiste, ki jo je ta mrtev tako ljubil — pa naj me to stane tudi maščevanje.

»Poslušal te bom,« sem odgovorjal očetu, »in temu delu maščevanja se bom odrekal.«

To se mi je zdelo kruta naklaza. A bilo je mogoče.

Ali sem po vsem tem koncem koncev onega nesrečnika, očimovega brata, res sovražil? Res je streljal, na očeta, a samo kot uslužno orodje v roki drugega, v roki svojega brata.

A tega drugega očima, tega ne bom izpustil, kadar ga bom imel v rokah, njega, ki je zamislil, spočet, pripravil, plačal zločin, ki mi je ukradel vse moje življenje, ki mi je ukradel vse od očeta do materine ljubezni, njega pravega, resničnega, edinega zločince.

Da, držal ga bom in imel bom časa, da si izmislim maščevanje, da ga bom izvršil, ne da bi mati slutila nič trubiho o tem dvoboju, iz katerega bom kot zmagovalec odšel — jaz.

Omamljen sem bil od ponižanja, ki ga bom zadal temu človeku in se mu tako oddolžil za vse

hudo tvojeja življenja, in ta omama me je potiskala naprej. Vročina mi je vstajala v srcu, kadar sem se spomnil na maščevanje, ki je bilo tako blizu. To mi bo plačilo za vse to dolgo in trdo mučeništvo mojega življenja.

Nič nisem tisti hip pomislil, da pravzaprav ne gre maščevanje meni, da je neka druga roka nad nami, ki ji je vse to pridržano, ker narava je bila močnejša in me je vsega obvladala.

»Na delo, na delo!« sem se pozivala. Trepetal sem, da bi vse te sanje ne bile prazne, da ne bi Edvard Termond ta čas še odšel, da ne bi očim med tem že plačal njegovega molka.

Sveda nisem mogel vohunstva vršiti sam. To bi bilo prenevarno, ker bi me očim lahko prepoznal.

Zato sem se že ob devetih nahajal v nekem zasebnem vohunskem — detektivskem — uradu, ki sem se jih nekdanj ogibal s takim prezirom, da bi se mi zdelo neskončna sramota, prestopiti samo njihov prag.

Ob desetih sem velič banki, kjer sem imel naložen del svojega premoženja, naj prodajo mojih vrednostnih papirjev za sto tisoč frankov.

Ta dan je prešel, za njim še eden. Ne vem več, kako sem prenašal te dolge ure druge za drugo. Edilno, češar se dobro spominjam, je to, da nisem imel poguma, da bi šel na očimovo stanovanje in se pokazal materi Trepetal sem, da ne bi po mojih očeh uganiła, kakše strašne načrte in načete nosim v sebi in da ne bi opozorila na te očima, nehoti in nezavedno, kakor je opozorila mene z eno samo besedo, z enim samim stavkom na njegovega brata.

Tretji dan proti poldnevu mi je detektiv — uradnik vohunskega zavoda, ki mu je bilo izročeno zasledovanje očima, sporočil, da je očim zjutraj odšel z doma.

To je bilo v četrtek. Ta dan je mati hodila na seje nekoga položnega društva, čigar sedež se je nahajal v grenelski četrti.

Gospod Termond je dvakrat premenjal kočijaža in se odpeljal v Veliki hotel. Tam je obiskal nekoga politika, ki je bival v sobi št. 358. Ta politnik je bil vpisan v hotelski knjigi kot Američan iz Njujorka pod imenom Stanbéri.

Opoldne sem izvedel vse te podrobnosti in ob dveh sem že stopal po stopnicah Velikega hotela, v žepu sem nosil nabit samokres in v drugem žepu listino, nabit s sto bankovci po tisoč frankov, ki so mi imeli pomagati, da dobim v roke

pisma. Bil sem trdno odločen, da igram igre do konca in začel, da jo dobin, sem stopal po stopnicah Velikega hotela.

Ali bom tu dočelval najzatravnje pripor svojega življenja, ali pa se bom končno javno pro pričal, da me je domišljaja vse življenje varala.

Treba je bilo storiti svojo dolžnost!

Pravni nasveti

Moji je plačnik za ženo, F. S. Vaša žena je jemala pri trgovcu raznega blaga. Ker ga ni plačala, je trgovec tožil Van in Vašo ženo. Šti sta pred razpravo povedat trgovcu, da nista plačnik za ženin dolg. K razpravi na sodišče nista šli, češ, da nista nič dolžna in da vsa stvar briga le ženo. Ker ste bili obojeni in so Vas tudi rušili, kdo vam je odgovoren za to škodo, ali žena ali trgovec? — Za vso škodo ste pač sami odgovorni, ker ste jo sami skrivili. Ker ste dobili vabilo k razpravi na sodišču, bi se morali vabila odavati. Na sodišču bi lahko ugovarjali, sedaj je pač prepozno. Sploh pa je itak mož plačnik za ženo za vse dolgove, ki jih dela žena za gospodinjstvo.

Zavarovana dola, A. K. Zavarovali ste se za doto pri neki zadrugi, ki vam je obetala še po 8 mesečnem rednem plačevanju članarino izplačilo dote 20.000 Din. Skozi 10 mesece ste redno plačevali članarino in nato ste se poročili. Vendar in ob poroki zadruga plačala nič podpore. — Bred upogleda tozadevnih pravil, ki določajo pravice in dolžnosti članov, ne moremo povedati, če in do kakšne dote ste vi pridobili pravico. Če pa uveljavljate pravico do 20.000 Din, boste za tozadevno tožbo morali imeti odvetnika, ki ga tudi dolži sodišče kot zastopnika revnih, ako predložite ugodno spravevalo.

Povračilo škode, ki jo napravi divji zajec, V. K. S. Zajec vam je napravil veliko škodo na sadnem drevju in ste že zahtevali odškodnino. Lovski zakupnik se pa za vašo zahtevo ne zmeni. Kaj storiti? — Pravico do povračila škode, ki jo je napravil divji zajec imate te tedaj, če ste s sadnjak in sadna drevesa zavarovali na način, kakor jih navadno zavaruje dober gospodar. Zahtevo za povračilo škode pa morate uveljaviti najpozneje v 14 dneh potem, ko ste za njo zvedeli, okr. nebelatu. Če ta rok zamudite, izgubite pravico do odškodnine. Okrajno glavarstvo da nato oceniti škodo po zapri

Zena je ko hroma obsedela. Sunkoma je izpregovorila:

»Jože pojde proč? Potem — potem smo izgubljeni!«

Nato je pogumno dejala Mina:

»Ne, mati, nismo izgubljeni! Le resni, težki časi se bodo začeli!«

12.

V tisti dobi niso v šolah skoraj nič gojili telesne nege. Nekoliko so pač potelovadili, če mogoče na nezdrav ali nepravilen način, nekoliko so podivjali okrog v četrtinki ure v odmoru — to je bilo vse! Sicer pa samo: tiho sedeti, imeti roke na klopi, paziti, na pamet se učiti, slušati! Če je kdo svojemu sosedu kaj zašepetal, je bil že zelo kaznovan, češ, da šepeta; če je kdo le malo popackal zvezek, jih je dobil s palico. Na tak način so hoteli prav neumno vzgojiti podložne državljanse.

Učitelji niso bili krivi. Od mladih nog niso videli nič boljšega, v pripravnicah se niso nič drugače učili. Kakor neumiljen bič je stal za njimi pravilnik, in le pravila in pravila in strah pred nadzorniki. Svobodnega razvoja niso nikjer trpeli.

Nekateri so bili izjeme. Ti so se zavedali, da nima otrok samo duše, ki si jo moral strahovati, marveč da ima tudi mlado telo, ki potrebuje luči, zraka, svobode, gibanja, trdnosti in moči. Učitelji, ki so se tega zavedali in tako delovali, so bili posebenzi, smešni možiči, prenapeteži, ki skoraj niso bili zmogni poučevanja.

Tone je dejal nekōč sestri:

»Ti, učiteljca Novaka bodo odstavili!«

»Kdo pa govori take bedastoče?«

»To ni prav nič bedasto. Vsi pravijo tako. — Krčmar ga je naznanil, ker je Novak dejal, da za-

služi prav za prav krčmar desetkrat toliko s palico ko njegov sin. To je krčmar zameril in je spravil Novaka v nadzornikove klešče. No, in danes je prišel nadzornik v šolo. O bože mili, kako je razsajal! Nič mu ni bilo prav. Vse drugače izprašuje ko Novak. Vprašal je poštevanko številca sedemnajst, pa kdaj so bili generali rojeni in podobno. Tudi jaz sem prejel zaščitnico od nadzornika.«

»Zakaj pa?«

»Eh, čitali smo, pa je bilo v berilu 'močvirnati kotlina', kaj vem, kaj je to! A ker je dedec tako pihal od jeze, sem si mislil, naj še malo bolj piha in nisem hotel brati pravilno 'močvirnati kotlina', ampak: 'smo cvirnati kotli mi', 'smo cvirnati kotli mi'. Uf, kako je pihal! Kar tebi nič meni nič mi je prisilil eno krog ušes.«

»To si zanalašč naredil!« je zagodrnjala Mina in vstala. Tone se je pomeknil do odprtega okna in skočil ven. Mina je stopila k oknu in ga poklicala. Tone se je nezapudno približal. »Sem pa le ne moreš za menoj, ker si gospodična,« je rekel in bil še zmeraj previden.

Z enim samim skokom je bila Mina zunaj. A brat se ji je izmuznil in ko veverica splezal na češnje.

»Prosim, prosim, ponižno prosim!« je zaklical z drevesa.

»Dober dan, gospodična,« se je oglasilo pri ograji. »Ali bi mogel nekoliko govoriti z Vami?«

»Ojej, Novak!« je pomislil Tone in se bliskoma povzpela na vrh češnje.

»Učitelj Novak,« je pomislila tudi Mina; »videl me je skočiti skozi okno!« Zardela je.

V sobi mu je dejala:

»Videl ste me, kako sem skočila skozi okno. To gotovo ne pristoja dvaindvajset-letnemu dekletu. Pa

Vlomilcec preobremen v zano. Neki trgovec v Remesu je imel zanimivo dogodivščino. Ko se je peljal z avtomobilom po opravku, je srečal stroj, ki ga je prosila, naj jo vzame s seboj. Trgovec ji je ugodil, pa je takoj opazil, da ima jako močan roke in krepak glas. Bil ni je še nadalje odčrtila spoštovanje do neznanke ter jo potem, ko je ustrelil avto na cesti, naprsil, naj stopi iz vosa in mu pomaga za avtomobil dvigniti neko zaklopko. Čim je »nun« izstopila, je trgovec skočil h krmilju ter odbrzel brez oči proti svojemu cilju. V kovčegu, ki je ostal na avtomobilu, so našli najmodernejšo pripravo za vlome.

Neprijetno. Gost natakartju: »Kaj se pa drži tako divje?« — Natakart: »Kaj se ne bi! Ta profesorski čudaki! Napilino mi je hotel dati, pa je jo vrgel v pljuvalnik, med pa je v roko pljunil!«

Nova služkinja. »Gospod, zakaj pa toliko pišete?« Gospod: »Jaz sem pisatelj, pišem romane.« Služkinja: »Le čemu se toliko trudite, saj se za 20 dinarjev dobite lep roman, pa še lepo napišete je!«

seženih centilih, nakar razsoji o povračilu škode ter o stroških postopanja.

Kako hitro smejo voziti avtomobili? I. C. J. Skoki naseljene kraje smejo voziti potniki avtomobili in motocikli največ z brzično 15 km na uro. Skoki kopališča in zdravišča pa brzina teh vozil ne sme biti večja od 8 km na uro. Na prosti cesti sven naseljenih krajev je največja dopustna brzina, da to dovoljuje stanje ceste, 50 km. S to brzično, da se to dovoljuje stanje ceste, 50 km. S to brzično vozijo motorna vozila samo, če je cesta posebej prosta in zadosti razsvetljena; drugače se mora brzina zmanjšati. Ob megli se mora zadržati brzina tudi pod 10 km. Za avtobuse ne sme presegati največja brzina 85 km na uro. Kdor vozil hitreje mezo je predpisano, se kaznuje z zaporom od 1 do 30 dni ali v denarju od 50 do 1500 Din. Kazni izreka upravno oblastvo I. stopnje (okr. glavarstvo).

Plot na meji. M. M. O. Pred 28. leti ste kupili sedanjo posestvo in vam je takrat pokazal Vaš prednik plot za mejo. Ta plot pa je sčasoma pred zamitimi leti podrl, tako da ni več vidne meje. Sosed meji, da je plot stal na njegovem in da gre pravna meja za plotom, kar pa ne morete priznati, ker imate še obvelja sosedova, premalo prošira za dogovor k hiši. — Predlagajte pri sodišču, da se ta meja meja zamejiči. Bržčas bo sodišče določilo lot mejo črto, v kateri je stal plot, do katerega je vsa meja na svoji strani nemoteno uživali svet. Ker črto, da v zadnjih letih po odstranitvi plotu ni na meji nobenih vidnih mejnikov, je torej zamejenje je meje potrebno in bo vsak mejaš imel tudi polovico sodnih stroškov.

Neprepisna, cendar prodana parcela. J. B. B. V izrednem vojno je Vaša mati kupila od sosesa kos zemlja za 300 kron. Sosed je ob koncu vojne umrl, on ste pa skozi 18 let nemoteno uživali. Sedanja sosed pa vam je kratkoročno prepovedala nastajanje kmetije tega sveta, češ, da je svet njen in da tudi ona plačuje davke. — Obilivno se ni Vaša mati takrat pri nakupu sveta pobrignala za zemljiško-krajinsko prepis kupljenega sveta. Če soseda sedaj ni hotel dati tozadevnega odpisnega dovoljenja, ali marja Vaša mati za to težiti.

Odškodnina čusterva v treh letih. J. Z. K. L. 1923. Vam predali parcelo smrek. Takrat je bilo posekaniti na 11 smrek ob meji, za katere trdi sedaj sosed, da si bile njegove, dočim ste bili prepričani, da so Vaše. Sosed grozi s ložbo zaradi fativne, če mu ne plačate teh smrek po ceni v letu 1923. — Ker sosed najbrž že v letu 1923, vedel, da so bile te smreke Vaše, ki si jih sedaj lasti, je moral

od Vas zahtevati odškodnino tekom treh let, odkar je za posekane smreke zvedel. Po treh letih pa ta odškodninski zahtevke zastara. Sosed ne more sedaj po 8 letih od Vas zahtevati nobene odškodnine. Da pa ne bo med vama razprtije, mu lahko posekane smreke vrnete v naravi.

Opravičeno prepovedana pot. M. A. M. N. Lani ste dokupili njivo k svojemu posestvu. S te njive vozite najbližje domov po kolovozu, ki pelje čez sosedov svet. To pot ste že prej tu pa tam uporabljali za razne gospodarske vožnje, vendar nikoli ne tako, kakor sedaj, ko imate dokupljeno njivo v to stran. Letos vam pa sosed brani vožnjo, češ, da si morate to pot kupiti. — Če ste sami z Vašimi posestniki predniki po sedaj sporni poti vozili skozi 30 let v korist sedanje domačije v doseganju obsegu, potem ste si to sporno pot priposestovali in vam je sosed ne sme braniti. Če pa je bil dosegani obseg uporabe te poti dokaj manjši, kakor po dokupu njive, potem s sedanjo večjo uporabo poti razširite priposestovano služnost, kar pa poestava prepoveduje. Za dovoz z novodokupljene njive se boste morali s sosedom posebej pogoditi.

Dožnosta najemnika. I. P. S. V kuhinji pred pečko je pekeljak iz opake, pod njim pa lesen pod. Vsi led vročega pepela se je opaka segrela tako, da se je vžgal pod. Gospodar pa sedaj zahteva postavitev novegameta in tramu pod njim. Ali je upravičen? — Dožnosta najemnika je, vrniti najeto stvar v takem stanju, kakor jo je prevzel. Ako se je najemna stvar poškodovala, je za škodo odgovoren predvsem listi, ki jo je povzročil. Ker ste prevrtili pepel dahi v pekeljak in se je valed tega ta tako razregel, da se je pod vnel, ste škodo povzročili vi in morate pod spraviti v takem stanje, v kakršnem je bil prej.

Zakonitega delovanja po očemu ni. M. L. P. Vaša mati je imela lepo posestvo. Po očelovi smrti se je vnovič poročila in posestvo izročila očimu. Mati je umrla pred 15. leti, očim pa se je pred kratkim ponesrečil in umrl. Ali ste vi in Vaši bratje upravičeni, zahtevati dediščino? — Ne. Če Vam očim ni v testamentu ničesar zapustil, ne morete ničesar zahtevati. Zakonito dedno pravico imajo le očimovi sorodniki, ne pa tudi pastorki.

Prošnja za oprostitve vojaštine. S. Z. P. Starejši Vaš brat je semenišnik, mlajši je star 16 let, starši pa nad 60 let, davka plačujete 35 Din. Ali kaže, prositi za oprostitve? — Le vložite prošnjo. Ker se dijaki, dokler so še v šoli in dokler niso odslužili svojega roka v stalnem kadru, ne štejejo

med zadržarjer, t. j. med rodbinske člane, je upati, da boste oproščen, če res vi preživljate družino.

Iskrčevanje šiviljske. V. N. Z. Vprašujete, če je dopustno brez obrtnega lista hoditi šivat od hiše do hiše. — Če izvršujete šiviljski obrt v večjem obsegu, je vsekakor treba obrtnega lista. Le če tako malo šivate, da bi se šiviljstvo pri Vas smatralo kot postransko domače obrtno opravilo, ni potreben obrtni list. Seveda pa o tem odloči obrtno oblastvo, t. j. okrajno načelstvo. Vsekakor se izpostavljate nevarnosti, da Vas kličejo na odgovor, ako boste brez obrtnega lista hodili od hiše do hiše šivat.

NAZNANILA

n St. Vid nad Ljubljano. Vpisovanje v vse štiri razrede meščanske šole se bo vršilo v nedeljo in ponedeljek, dne 28. in 29. junija, vsakokrat od 8-12 v ravnateljstvu pisarni. Učenci in učence naj prinese s seboj zadnje šolske izpizevalo. V I. razred se sprejemajo učenci, ki so dovršili IV. razred ali IV. šolsko leto osnovne šole. Ubožni učenci dobijo učne knjige na šoli brezplačno.

n Prostovoljno gasilno društvo Dob si je kupilo novo motorno brigzalno za 20 konjskih sil in bo imelo na dan sv. Petra in Pavla blagoslovitev motorne brigzalne. Ob 10 bo sv. maša z godbo na pihala, po maši blagoslovitev motorne brigzalne.

n Fantovski odsek Kat. izobr. društva v Dolu pri Ljubljani priredi v nedeljo 28. junija izlet na Golico, in sicer z vlakom turistom tja in nazaj. Kdor hoče, se lahko veseli družbi pridruži. Zbirališče ob pol 4 zjutraj pred društvenim domom. Bog živi! Tajnik.

n Dijaki v Ljubljani od prvega gimnazijskega razreda dalje se dobro počutijo in lepo vrgujejo v krasnem salezijanskem zavodu na Rakovniku kot kje drugje. Zavod je na svetem zraku, okolica zdrava in lepa. Pišiti na naslov: Vodstvo salezijanskega konvikta — Rakovnik, Ljubljana.

n Mizarske, krojaške in čevljarske obrti se nauče dekli najbolje in se poleg tega še vsestransko vgojuje v salezijanskem zavodu na Rakovniku v Ljubljani. Velik popust pri mesečnih za čevljarje in za krojače, dosegljive cene tudi pri mizarjih. Pišite na: Vodstvo strokovne šole na Rakovniku v Ljubljani.

Uroda hribolazca. Got Jurij Whitmy je cel svoje življenje prebil na hribolazce. Dvignil se je na najbolj visoke gore in najbolj strmine in se mu niso zoperstajale. Učenjak je prejel tako roko svoje prijateljice v hribih. Na tiste hribolazce nevarnosti ga je nikoli in vedno se je podajal v nove turg legega dne je stal pred mizo, izpred katere predaval poslušalcem v kondanem predavatelj hotel zapustiti govorilki oder, stopil je miza stopnice, padel, si zloglo nogo in kmalu je zadel te poškodbe umrl.

Škornji v postelji. Jurček je star tri leta in do dve, kaj se spodobi in ne. Neko jutro si je bil obaval škornje. Mož se je napejal in pri se mu je od prevelike napora nekaj ušlo. Preden se Jurček ozre, ni mogel? Oče je bil za to v zadregi, a se je hitro zavedel. In, kakor da ni nič zgodilo, pojasnil Jurček: »Vek, tako škornji, če niso namenske Jurček je bil počen. Če nekaj dni je bil shoben in je moral v posteljo. Jurček je bil tu in v sobi. Naenkrat pa se glas: »Očka, zakaj pa nisi na škornjih?»

sem Toneta lovila. Pravkar sem zvedela, kako je bil nesramen pri čitanju. Nalašč je napravil tisto bedarijo; nalašč, da bi ujezil nadzornika.

»Vem, gospodična. Nadzornik si je tiste cvrinate kotle čisto resno zapisal v svojo beležnico. A danes je bilo vseeno: malo več ali malo manj smole. Popolnoma sem pogorel. Uncičiti me hočejo. Odstaviti me ne morejo, pač pa mi bodo vzeli službo v tej lepi vasi in me kazensko prestavili v kak kraj, ki ga še pes ne povoha.«

»Škoda bi bilo, če bi šil od nas,« je tiho dejala Mina.

»Ne bo jih dosti, gospodična, ki bi žalovali za menoj. Otrokom bo pač žal — in to mi je v ponos in veselje. Drugi pa bodo mojega odhoda iz dna duše veseli.«

»Ne vsilj,« je dejala Mina in zardela.

»Glejte, kaj sem dosegel s tisto svojo mladinsko zvezo! Osem dekcev sem pridobil zanjo in sicer vašega Toneta, troje Jelševnikovih fantov in četvero iz delavskih družin — sicer pa nobenega iz kmečke družine. Starši niso svojim otrokom dovolili, da bi pristopili. In razen Jelševnika ni hotel nihče dovoliti, da bi se igrali v kakem gozdliču sli na pokošenem travniku. To je bilo prav neprijazno početje. In ko sem začel nabirati prispevke, da bi kupil otrokom delavskih družin čepice naše zveze in bobne in piščalke, mi je dal Jelševnik pet dinarjev, kovač pa enega. Drugega pa nisem nič dobil.«

»Jaz nisem nič vedela za kako zbirko. Tone mi ni ničesar povedal.«

»Ker si tako skopal,« se je odzvalo z okna. »Še tistih krajaerjev za orglice mi nisi hotela dati, kaj

še, da bi bila kaj več prispevala za bobne in piščalke!«

»Glej, da izgineš!« je zaklicala Mina. Tedaj je pri oknu vse utihnilo.

»Precej preglavic vam povzročā fantiček, kaj ne?«

»Razposajen je. Ničesar drugega ne bo nekoč ko postopač ali...«

»... izvrsten človek,« je dodaj Novak.

»Ne vem,« je zavzdihnila Mina. »Teško breme mi leži na plečih. Premlada sem, da bi mogla nadomestiti očeta in mater. In vsi trije moji bratje potrebujejo očeta in mater: Tone, ta cigan, Bernard, pobožnjak in oni — najstarejši! Z vsakim in za vsakega se moram boriti. Vidim, da ne bo nobeden dosti prida, če ne pride pomoč. Mati mi ne morejo pomagati, da včasih mi celo nasprotujejo. Tudi občina je zoper mene, prav tako ko zoper Vas. Veliko nalog imam, pa mi nihče ne pomaga. Jože, naš gospodarnik, nas prvega septembra zapusti. A ne dam se ugnati! Ostanem na svojem mestu, pa bodi kar koli!«

Oči so se ji zaiskrite. Železna volja, ki ji je sevala v lic, je spremenila njen obraz v neko mrzlo lepoto. Učitelju Novaku je za minuto začelo srce hitreje utripati. Preko mize ji je ponudil roko, rekoč:

»Ali vam smem reči samo ,Mina'?«

Zardela je in počasi odvrnila:

»Zakaj ne!«

A v roku mu ni segla.

»Mina, bodiva prijateljca v teh dneh, ki jih bom prebil še v tej vasi. V začetku oktobra bom moral pač oditi. Morda mi dovolite, da vam kdaj pišem?«

»Saj ne smete stran!«

nDijaki z duhovniškim ali misijonskim poklicem se sprejmejo po zelo ugodnih zogojih v sa- lezijanski dom v Veržeju pri Ljutomeru. P. Kri- ževci pri Ljutomeru. — Pišite!

n **Delavski tabor.** (Ovsiše pri Podnartu.) V ne- deljo 5. julija t. l. se bo vršil delavski tabor. Po sv. maši ob pol desetih govori Langus Jože in Rozman Joško. Vabimo vse kršćansko delavstvo, da se udeleži tabora. Tabor se bo vršil ob vsakem vremenu.

n **Delavski tabor.** (Sv. Jedert nad Laškem.) Pri nas bo v nedeljo 12. julija 1931 delavski tabor. Po sv. maši ob pol desetih govori Langus Joža in Rozman Joško. Vabimo vse delavstvo, da se udeleži tega tabora.

n V Novem Lardu pri St. Jerneju bo na praznik sv. Petra in Pavla sv. maša ob desetih.

d **Sv. Anton Padovanski** — čudodelnik. Mo- litvenik priredil kanonik Alojzij Stroj, 1929. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. V platno vezana z rdečo obrezo stane 24 Din, platno zlata obreza 28 Din, usnje zlata obreza 48 Din, usnje bogato pozlačeno 52 Din. Ob 700- letnici blažene smrti sv. Antona je prav in ko- risto, da se češćenje tega čudodelnika revnih, potrtilih in zapuščenih po vsem katoliškem sve- tu nanovo pozivi. Ni ga svetnika, ki bi se mu v tolikih in tako raznovrstnih zadevah priporo- čali, kot je ravno sv. Anton Padovanski.

Za smeh

»Že spet je bila Marička pri meni, da sem ji posodila sto dinarjev.«

»Čudno. Saj ji je stric vendar težke tisočake zapustil.«

»Res je. Ampak v oporoki je določil, da se ne sme dotakniti denarja, dokler ne bo trideset let stara. Tega pa ne trpi, da bi ljudje vedeli, koliko je že stara. Pa raje v pomanjkanju živi!«

»Kakšen je tvoj novi vajenec?«

»Prav kot železniška mašina.«

»Torej priden in vedno dela?«

»Ne, vedno žvižga.«

»Ali je bil med tem, ko me ni bilo doma, kdo tu?« je vprašal trgovec vajenca.

»Da, bil je, a ni povedal imena.«

»Kakšen pa je bil? Debel ali suh?«

»Oboje, gospod. Debel po postavi, suh pa, ker je hotel imeti od vas denar na po- sodo.«

Brezobrestna posojila

za zidavo hiš, za nakup hiš in posestev, za prejem hipotek na hišah in posestvih daje svojim članom

„Jugrad“

Jugoslovanska gradbena in kreditna zadruga r. z. o. z. v Ljubljani, Kolodvorska ulica 35/1. Krajno zastopstvo: Maribor, Aleksandrova 48

Pravila proti plačilu Din 5— v znakah. Za odgovor prošimo znakmo.

Uradne ure od 8—12 in od 14—18.

LEKARNA PRI „SV. MIKLAVŽU“

KOSTANJEVICI NA KRKI.

potrebščine. Izdajajo se zdravila na vse recepte in na recepte bolniških blagajn. Oblastveno kon- cesionirana oddaja strupa. — Naročila se izvršujejo tudi po pošti.

+ Nekdo je učil svojo ženo računstva. Dokazoval ji je, da se različne stvari ne morejo seštevati, rekoč: »Ti ne moreš reči, da sta dve raci in dve uri štiri race.« »Zena: »Skoro, da ne!« Mož: »Kaj praviš, skoro da ne, ker je gotovo, da ne!« Zena: »Kako naj to razumem, ko si mi včeraj rekel, da je dva litra mleka in dva litra vode štiri litre mleka.«

+ Dobro povedal. Že zopet si prišel v šolo brez peresnika? Kako pa bi vendar imenoval vojaka, ki bi šel brez puške v vojno? — General, gospod profesor.

+ Zbirka starega denarja. Dijak piše očetu: Ljubi oče! Pošljite mi 40 dolarjev, da si nakupim nekaj redkih starih denarjev, ker nameravam napraviti veliko zbirko denarja iz starih časov. Vaš sin Potratovič. — Oče Nemanič odpiše sinu: Ljubi sin! Da bi ti napravil zbirko denarja, se mi zdi prav tako, kakor bi se naš pes Sul- tan napravil zbirko klobas!

Birmanska darila

kupite poceni in dobro pri tvrdki

H. SUTTNER Ljubljana 1

Prešernova ulica št. 4

Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije. Lastna protokolirana tovarna ur v Švici. Ure v vseh cenah od Din 44— naprej. Št. 120. Kovinasta anker ura Din 44—, s sekundnim kazal- cem Din 78—.

Št. 121. Ista z radijem Din 58—, s sekundnim ka- zalcem Din 94—. Št. 125. Budilna ura 16 cm visoka Din 49—, z radijem Din 76—. Zahtevajte veliki ilustrovani cenik zastoj in poštine prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 1

Dehte, pošteno, zdravo, pridno, vajeno nekoliko ku- hanja sprejemem takoj. — Naslov v upravi »Domoljuba pod šte. 7183.

BOGOLJUB

najboljši in najlepše opremljeni nabožni mesečnik v naši državi, s slikami v bakrotisku. Stane letno Din 20—. Pišite, da se Vam pošlje na ogled. — Naslov: »BOGOLJUB«, LJUBLJANA - JUGOSL. TISKARNA

Priporoča za slabokrvne, oslabele in bledične

vedno sveže norveško ribje olje

Istotam dobite tudi vsa domača in tuja zdravila, mineralne vode, kirurški in obvezilne predmete, kemikalije za razne obrti, toaletne in fotografske

Mali oglasnik

Vsaaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetske potrebščine ali prodajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Ohrajne zastopnike

za vse sreze sprejememo, tudi proti fiksni plači. Pripravno za penzionirane orožnike, učitelje itd. Pismene ponudbe na »Unionc, Ljubljana, Miklošičeva c. 7/III.

Dehta

13-14 l. staršja, zdravega, pošteni- kmetskih staršev, kateri ima veselje do kovaške obrti, sprejem- s popolno oskrbo takoj. - 1/2 leta bi bil lahko pri hiši kot mali blapec. Franc Klemenc, kovač (tužina) za se- kire, motike, lopate, le- meže itd, Šmarca 21, p. Kamnik.

Mizarskega vajenca

sprejme Ivan Kuhar, Vižmarje 69, p. St. Vid nad Ljubljano.

Dam v najem

kovač- nico na dobrem mestu proti nizki odškodnini. Več ustmeno ali pismeno. Naslov pove uprava Do- moljuba pod št. 6979.

Mlin

iščem v najem. Ivanuša, Radeče pri Zidanem mostu.

Kolarskega vajenca,

krepkega iščem. Hrana in stanovanje pri meni. Javh Franc, kolar, Kokr- ča pri Kranju.

Vajenca

za čevljar- sko obrt, pridne- ga, poštenih staršev, s celo oskrbo v hiši sprej- me Avg Jeglič, Radeče pri Zidanem mostu.

Vajenca

za kovaško obrt sprejme Ivan Zdešar, Podpeč 39, Preserje pri Ljubljani.

Kovaški vajenec

se sprejme. Gašper Go- lob, vozovni in pod- kovski kovač, Zadvor št. 35, p. Sp. Hrušica.

Kolarskega vajenca

sprejemem takoj. Hrana in vsa oskrba v hiši. Franc Vidmar, kolar, Mačkovec 25, p. Dvor, Dolenjsko

Učenca

za pečarsko obrt se sprej- me; hrana in stanova- nje v hiši. Franc Suštar, Smarno pod Smarno goru 34.

150 do 300 dinarjev

dnevno zaslužijo oni, ki imajo mnogo poz- nanstva! Za odgovor znakmo! Kosmos, Ljub- ljana, poštni predal 307.

Klapca,

poštenega in zanesljivega, ki je vajen vsega kmet- kega dela, sprejme žup- nišče. Naslov v upravi Domoljuba pod št. 7182.

Kovaškega vajenca

sprejemem proti popolni oskrbi. Janez Pokorn, Skofja Loka.

Posestvo

za 100.000 D se prodaja v trgu lepo in zelo pri- pravno. Pred nakupom si ogledite pri Mevzelj, Mokronog.

Učenca

za čevljar- sko obrt kršćan- skih kmetskih staršev, sprejemem takoj pod prav ugodnimi pogoji. — Mihalič, čevljarstvo, Savna peč, p. Zid. most.

Bepelj naprodej

v dobrem stanju in po nizki ceni radi nabave motorja. Jernej Jelenič, Ljubljana, Stara pot 1.

Čebele

A.-Z. in kranji- ši se prodajo. Med že za točili. Več pove I. Zupan, fotograf v Kamniku.

Domatitje

a hišo, gospo- darskim go- slopljem, okrog 30 johov zemljišča, v prijami vasi na Dolenjskem, zelo ugodno prodam. Naslov se izve v upravi Domoljuba pod št. 7171.

2 pridna vajenca

iz poštene hiše sprej- mem za kleparsko, ko- tarsko in instalatersko obrt. — Franc Sramek, klepar, kotlar in instal- ater v Trziču. Nastop s 15. julijem. Več po dogovoru.

Sporočam

da izvrš- jem sedaj svojo fotografsko obrt v Kamniku v gostilni pri gosp. Bunder ter se najljubneje priporo- čam za obilne obiske. Primerne cene in lepo delo Vas bo zadovoljilo. Na željo grem slikat na dom. — I. Zupan, fotograf.

Milnske kamne za belo in črno meljavo, sita tri- lena, volnena in žična jermena za vsakteri pogon, tudi za mlatiline, in ostale mlinske potrebščine nudi najceneje: Brear & Comp., Ljub- ljana, Kolodvorska ulica 35. — Zahtevajte cenik!

Okrajne inšpektorije

prejemo proti mesečnemu pavšalu Din 200 in nadpro-
tistiji. Nadalje podučujemo in zaposlujemo v vsakem
okraju po eno spretno žensko zaradi daljšega poučevanja
in strojnem pletenju kot hitri obrt. Ako se pošlje znanika
za odgovor, pošljemo oblačila svobodila. Zadruga Jugoslov.
pletača, Osijek.

Stoj in čitaj!

iz potrebnosti — torej popolnoma zastonj — Vam dam,
v kolikor Vas zanima, podrobne informacije glede na-
slednjih stvari: Kje morete dobiti stalno osmožo
službo za pisarska dela, kje se morete zastonj naučiti
zoblikanosne domače obrti, ali če se želite baviti s pro-
dajo nekoga zelo dobro idejega predmeta proti primer-
nemu mesečnemu pavšalu, ozir. ako event. želite prevzeti
v krajihi zastopstvo neke velike ugledne trdke. Pišite
mi in priložite znanje za odgovor. Oskar Lustig, rav-
natelj, Osijek, Krežmina ul.

Oglejte si! pri „Češniku“ v Ljubljani

Lingarjeva — Stritarjeva ulica

Novosti za pomladne in letne obleke, kostume
in površnike. Jugobeška perilna svila »Dag-
mar« in »Emona« Za moške modni kamgarn,
ševit za športne obleke od Din 60 naprej.

Znane!

Najlepše novosti svilnatih in volnenih šerp
in rut

Poštenost mojega podjetja je znana!

Botri in botrice

vsakovrstna darila, kakež
lepne in zapustne ure, ve-
rišnice, itd. v zlatu in srebru
nudi najcenej. **VIKLO**
CERAB, arar, Kaminik, Maistrova 28, (Vell. ulica).
Prodaja koles (biciklov) in njih posameznih delov.

ZACHERLIN

mrčesni prašek v originalnih steklenicah in škat-
ljicah uniki ves mrčes. — Dobiva se povsod.
»ZACHERLIN«, Ljubljana, Beethovnova ul. 10.

Neprijeten duh ust

Je zoben. Zobje slabe barve kvarijo najlepši obraz (be-
hiti odstraniti že pri enkratni uporabi krasno osvežo) —
CHLORODONT pasta. Za pri kratki uporabi dovolj zobje
krasen sijaj slonovine. Poskusite najprej z malo: tubo
po Din 8 —. Velika tuba Din 13 —. Dobite jo povsod.

Pozor gozdarji in trgovci!

Nabavite si prvovrsten izdelek sekir in
plankač, katere pošiljam po pošti. — Cene
nizke. — Za vsak komad prevzamem ga-
rancijo. Trgovcem dajem popust. **MATEVŽ**
KRMELJ, Log, pošta Škofja Loka.

Zobozdravnik

Dr. Srečko Puher

se je preselil z ordinacijo iz Poljanske c. 16
v lastno vilo v

Gregorčičevo ul 32 — Tel. 20-70

(vila poleg banske palače na Bleiweisovi c.
nasproti Trgovskega doma).

Prava metoda

da ostanete vedno mladi-
lepi in sveži, je redna
nega kože in las s po-
močjo medicinsko neo-
porečnih sredstev, kot so
to že čez 34 let preiz-
kušeni Fellerjevi Elsa
proizvodi:

Fellerjeva kavkaška pomada za zaščito obraza in kože
»Elsac krema, odstranjuje s kože nadležne nedo-
statke ter jo stalno ohrani gladko, čisto in mlado.
Vedno je zanesljiva proti gubam, izpuščajem,
mozoljem, solnčnim pegam itd. Lonček 12 Din.

Fellerjeva Elsa pomada za rast las, zaprečuje prhljaj,
izpadanje las in prezgodnjo osivelost, pospejuje
rast in vzdržuje lase vedno voljne in mehke.
Lonček 12 Din.

S pošto 2 lončka ene ali po 1 lonček od vsake Elsa
pomade 48 Din če se pošlje denar naprej, brez vseh
daljnih stroškov, sicer pa s povzajem 50 Din.

Fellerjeva Elsa mila lepote in zdravja (lilijino mlečno
milo, lilijino kreme mila, glicerinsvo, borakovo in
katransvo mila ter mila za britje (5 kosov v poljubni
izbiči 32 Din, če se denar naprej pošila, sicer s
povzajem 42 Din.

Način nege s Fellerjevimi Elsa proizvodi je dozdaj že
vsakemu koristil.

Sterite tudi Vi tako, pomagalo bo tudi Vam!

Že pri prvem poskusu se ne boste kasali! Narodite pri
lekarnarju: **Eugen V. Feller, Stubica Donja,**
Elsatrg 16, Savska hovinna.

Nekoč pa Zlatico je razježilo:
sosedino uzrla le perilo —
zakrpano, zamazano, zaprano...
»Soseda hiba, mar še ni vam znano.

kako črilo belo se varuje
in kje se mila Zlatorog kupuje? —
»Soseda jo poslušala le vneto —
odšle jo njenem se ravna nasvetu...

Oj zlata Zlatica — glas gre okrog:
nad vse je terpentinsko mila Zlatorog.

(Nadaljevanje sledi.)

Zlatorog

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

Brzojavni naslov:
GOSPOBANKA

D. D. V LJUBLJANI (Miklošičeva cesta 10)

Telefon št. 2057, 2470, 2979

Vioge nad Din 500.000.000

PODRUŽNICE: Bled, Novi Sad, Kranj, Šibenik,
Maribor, Kočevje, Celje, Sombor, Džakovo, Split.

Kapital in rez. nad Din 16.000.000

Izvršuje vse bančne posle najkulanatneje

Poslovne zveze s prvovrstnimi zavodi na vseh tržiščih v tu- in inozemstvu

Za tople poletne dneve

čevlji z gumijevimi podplati

39.-

Vrsta 4541-05

Za Vaše malčke, kadar nastopijo poletni dnevi, so potrebni lahki in higijenski čevlji. Evo jih, neverjetno so poceni iz belega lanenega platna z gumi podplatom.

Nekaj milijonov parov te obutve izvažamo v tropične kraje. Radi velikega povpraševanja se nam je posrečilo izpopolniti izdelavo, ceno pa znižati na tako mero, da jih more kupiti vsakdo. Obiščite naše prodajalnice, pa boste prijetno presenečeni s povsem novimi modeli in z našimi res neverjetno niskimi cenami.

39.-

Vrsta 4232-37

Otrokom za igranje, skakanje in tekanje so ti čevlji neobhodno potrebni. Izdelani so iz močnega sivega platna, se prilagajo vsaki nogi, se lahko snažijo in so trpežni.

49.-

Vrsta 4235-37

Čevlji za tenis iz belega platna s podplati iz usnja ali z vulkaniziranimi podplati. Ti čevlji se vsakodnevno zelo nosijo, zlasti v toplih krajih.

49.-

Vrsta 4435-00

Dnevna potreba vsakega gospodarja. V teh čevljih se počutite kar udobno, a s to neverjetno nizko ceno omogočamo vsakomur, da si jih more nabaviti.

59.-

Vrsta 1150-30

Ala, čevlji v živejših kombinacijah, in to taki, da se po naravi ustrezajo Vašemu kraju in obleki. Za majhen denar Vam je omogočeno nositi čevlje po najnovejši modi. Drap platno, kombinirano z rjavim.

59.-

Vrsta 1195-03

Tudi moda je zastopana pri teh čevljih. K poletni lahki obleki v beli, sivi ali drap barvi, okrašeni s paspulami v raznih barvah.

69.-

Vrsta 3335-24

Za stare mamice. - Udoben čevlji široke oblike, izdelan iz lanenega platna z nizko peto.

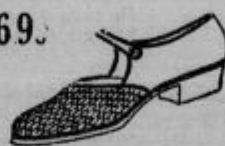
69.-

Vrsta 2145-09

Te platnene čevljičke z nizko gumijevo peto, smo Vam pripravili v raznih barvah, in to sive, črne, drap in bele.

69.-

Vrsta 2055-53

Spodnji del iz pletenega sukanca v raznih barvah, z gumijevimi podplati in podpetnikom. Higijenično zdravi in potrebni k lahki poletni obleki.

/69.-

Vrsta 2145-84209

Evo jih tudi s športno peto v vseh barvah. Fino češko platno trpežen podplat, eleganten okusen čevlji za vsako priliko, za urad, šport, izlete, tenis in morsko obalo.

49.-

Vrsta 4438-00

Platneni nizki čevlji za gospode, z gumijevi podplati, izvrstni za popoldanski sprehod v soparnih dneh.

**Kupujte samo takrat,
če Vam ugajajo!**

99.-

Vrsta 1137-03

Poletni nizki čevlji iz belega ali sivega platna. Zelo so lahki in udobni. Sivi so za vsak dan, a beli za sprehod.

Rata